

THƯƠNG ĐĂNG DƯỢC PHÒNG G. RENOUX

NHỨT HẠNG BÀO-TÊ-SU

Ở ngang nhà hát Tây. — Saigon

Tiệm cũ của ông HOLBÉ và RENOUX

- Y-khoa dược liệu đủ thứ
- Vật liệu để bào chế thuốc
- Vật liệu để dùng chụp hình
- Đồ tiện dụng cho người Langsa và người ngoại-quốc
- Đồ phụ tùng cho nhà bào chế thuốc
- Đồ phụ tùng về máy chụp hình
- Kiên và giấy để chụp hình
- Đồ để dùng bó rịt
- Dầu thơm thượng hạng đủ thứ
- Dầu-mỡ (Bạc-hà) thượng hạng

Thuộc nước hiệu R. để dùng mà bỏ nha-phiên của ông Holbé chế ra.
Như vị nào có mua thuốc của Thương-dăng Dược-phòng G. Renoux thì phải nài cho có cái nhãn hiệu Xích-long (con rồng đỏ).

P. S.—Nếu vị nào có gởi thư xin, thì nhà Thương-dăng Dược-phòng G. Renoux sẽ gởi cho không một cuốn Dược-tánh-học-biên có chỉ rõ cách dùng các thứ thuốc.

Saigon, Imp. Commerciale, C. ARDIN ET FILS.

Le Gérant: NGUYỄN-CHÁNH-SÁT.

imprimerie

Sát

NÔNG-CO MIN-ĐAM

Causeries sur l'Agriculture et le Commerce

農 賈 茗 談

DINH GIÁ BÁN	
TRUNG CÚI ĐỒNG-ĐƯƠNG	
Mỗi năm.....	5 00
Bán tháng.....	3 00
Mỗi số.....	0 15
ABONNEMENTS	
France et Colonies	
Cả năm.....	30 00
Six mois.....	12 00

Les abonnements sont payables d'avance

Mỗi tuần đăng báo ngày thứ năm

NĂM THỨ 16
18 Oct. 1917

Số 37

Ngày mồng 3 tháng
tám năm Đinh-Tỵ

Chủ bút:
NGUYỄN-CHÁNH-SÁT

Chủ nhiệm:
F. CANAVAGGIO

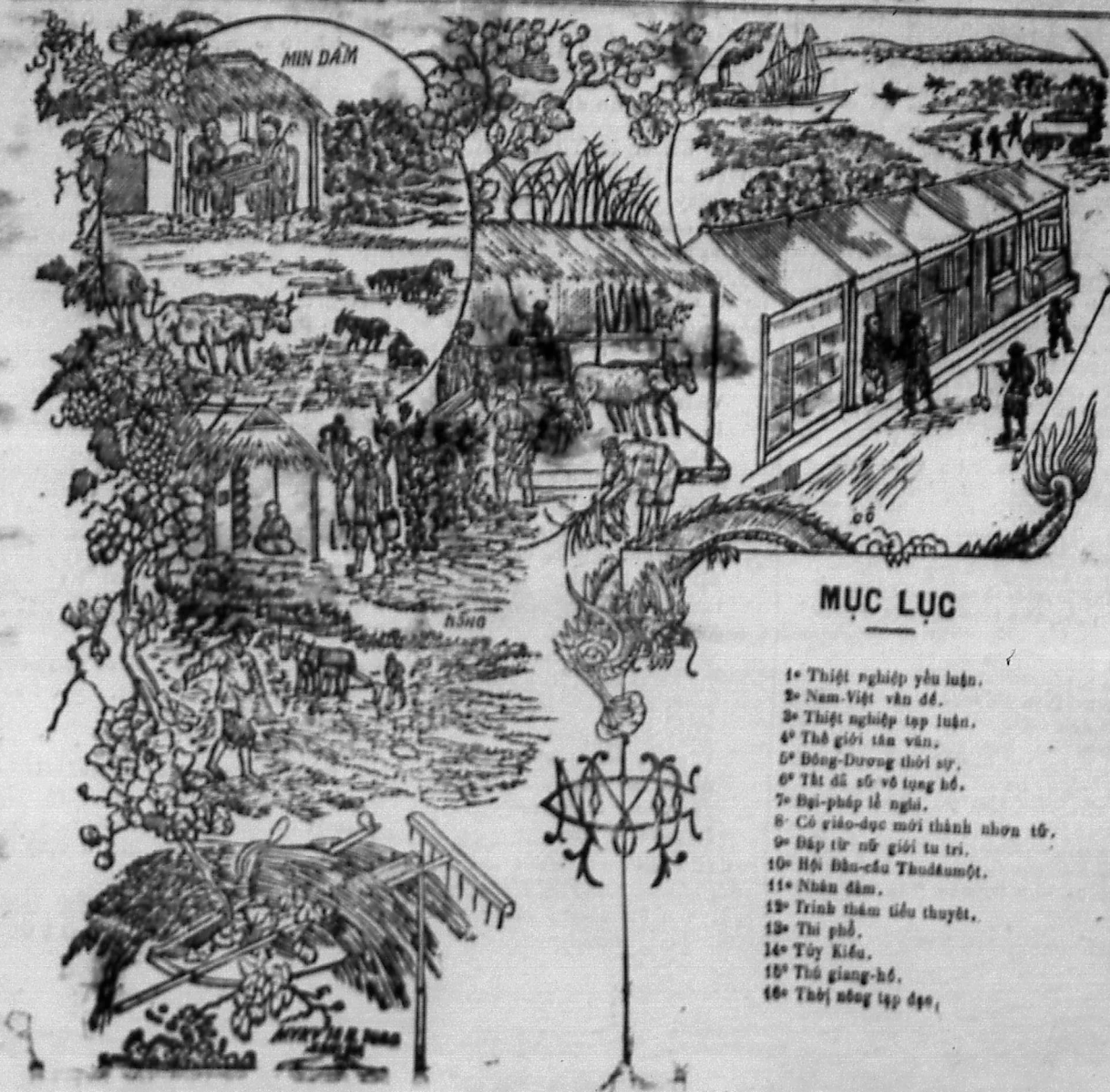
Chủ sự:
THÁI-KY-SƠN

Direction, Rédaction et Administration:
48, rue Hamelin. SAIGON.

PUBLICITÉ
ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES

La ligne de 60/65 de large... 1 50
Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre suivant les caractères employés.
Pour les annonces commerciales ou traités à forfait.

RAO BẢO
Những lời rao báo về việc thương mại, xin gởi thư, hoặc đến tại Bồn-quản mã thương nghị.

MỤC LỤC

- 1° Thiệt nghiệp yêu luận.
- 2° Nam-Việt văn đề.
- 3° Thiệt nghiệp tạp luận.
- 4° Thổ giới tân văn.
- 5° Đông-Dương thời sự.
- 6° Tài dĩ số vô lượng hồ.
- 7° Đại-pháp lễ nghi.
- 8° Có giáo-dục mới thành nhơn tố.
- 9° Đáp từ nữ giới tu tri.
- 10° Hội Đôn-câu Thục-kim-ột.
- 11° Nhân dân.
- 12° Trình thám tiểu thuyết.
- 13° Thi phổ.
- 14° Tùy Kiếu.
- 15° Thủ giang-hồ.
- 16° Thời nông lập đạo.

房藥大堂天二

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

TIỆM LỚN TẠI QUẬN-ĐÔNG TỈNH THÀNH. — MỘT TIỆM TRONG NAM-KY
 Ở tại đường Canton, số 38, Chợ-lớn. — Téléphone N° 358

PHỤ-KHOA KIM-TRUNG-HUÂN
二天堂金瓶
 Phẩm mà đôn-bà khác hơn đôn-đông thì chỉ có 2 điều: 1- đường-kính, 2- san-đế mà thôi. Nếu kẻ muốn sanh con thì trước hết phải lo cho đường-kính đều đặn. Nếu đường-kính chẳng đều thì khó mà có thai cho đặng, kỳ là phần nhiều, gốc bởi ngoại-cảm, lục-dâm, hoặc tại lo, rêu, lổn-lộn, ru-bướn trong lòng, làm cho khí huyết hao mòn, sanh nhiều chứng bệnh, đều cũng do nơi đường-kính không đều mà ra.
 Tiệm thì đây, từ ngày đặng phương thuốc môn-nhiệm của ông Tô truyền lại đến nay, bằng gin-lồng cứu giúp cho đời, lựa những thuốc tốt, gin-công chế ra mà làm thuốc để trị cho các chứng bệnh đôn-bà đều đặn đặng hết.
 Các như kinh thời mà thường uống thuốc này, thì khí huyết đầy đủ, chẳng hề sanh bệnh, mà rồi sanh con dễ chầu chửa, chỉ như con-bà có thai mà uống thuốc này, thì lại đặng an thai báo sản, chứng sanh con ra đặng mạnh mẽ nữa, kỳ là một phương thuốc rất hay, để trị các chứng bệnh đôn-bà hiệu nghiệm như thần đó.
 Chỉ trị các chứng kể ra sau này:
 1- Đường-kính hoặc trời, hoặc vực, hoặc ít, hoặc nhiều:
 2- Bạch-đãi, bạch-đâm, ra hoai không dứt.
 3- Đường-kính hoặc vàng đọt, hoặc đen lấm;
 4- Khí huyết đều hư, đường-kính không coi;
 5- Hoặc đường-kính ra nhiều quá, như nước lơn lơn;
 6- Đường-kính đi nghịch, sanh ra thể huyết, trong bụng thì đau;
 7- Thái thổ chẳng yên, sảy-sảy một máy, ăn uống không tiêu;
 8- Đau lưng, mỏi gối, vàng mắt, buồn ngủ;
 9- Thái đặng chẳng yên, trong bụng đau hoai (ở bề mặt) huyết mà đau, hoặc là-chưa không ra.
 Quan trọng: mỗi ngày phải uống 1 hoặc, uống

với nước trà. Các đôn-bà dễ thì phải dùng nước đái con nít mà uống với thuốc.
CỬ-AN: Những đá sàng-sít, lạnh lòn, công là để rang-uống uống này, độc-đia chẳng nên dùng.
 Mỗi hộp 2 hoặc, giá là..... 1 \$ 00

Thuê sanh được thủy
 Hiện nay là đời Y-học phát minh, cho nên nghề Y-thuật đã nghiên cứu càng ngày càng tinh hơn nữa, nhưng mà đời càng tiến hoá chừng nào, bệnh lại càng sanh nhiều chứng lạ lùng chừng nấy, cho nên phép làm thuốc cũng phải tùy cơ mà chế luyện thì mới thích hợp thời nghi. Nay Đôn-đường có chế một thứ thuốc nước này rất hay thần hiệu chữa trị các chứng kể ra sau này:
 Về các chứng ban,
 Bốn mùa cảm mạo,
 Nóng lạnh nhất đầu,
 Thời chứng dịch hạch,
 Hoạt loạn nửa yã,
 Đau bụng sinh bụng,
 Trùng phong trùng đâm,
 Bất tỉnh nhơn sự,
 Cảm gió sanh ho,
 Kiệt máu kiệt đâm,
 Nhứt mỗi cùng minh,
 Tinh thần bất hoai,
 Trùng thổ phát nóng,
 Thủy thổ bất phục,
 Vị chẳng tiêu hoá,
 Bị ghe đại sảng,
 Sơn phong chanh rét,
 Đa ngứa nổi sần.
CÁCH DÙNG: Người lớn mỗi lần uống nửa ve, bệnh nặng phải uống nhiều hơn. Con nít mỗi lần uống từ 15 giọt đến 30 giọt. — Con nít chưa đầy 6 tháng

uống 6 giọt, uống với nước trà, cứ nửa giờ thì uống một lần, trong uống ngoài thoa, rất nên công hiệu.
 Mỗi ve giá là..... 0 \$ 10
 Mỗi 10 ve..... 0 90

Nhị-khoa-công-cơ-táng
 Chả trị con nít cấp mạng kinh phong, cũng các chứng bệnh của con nít kể ra sau này:
 Cảm mạo phong hàn, mình nóng, mặt đỏ, đăm ngàn chận con mắt lòn lòn, hoặc trợn trắng, cứng rắng, cứng hàm, bất tỉnh nhơn sự, miệng môi trũng khi, trong ruột đau thán, hơi thở khô khè mà lòn ra ho, hoặc khóc đêm và giật tay giật chân, đường đại hoai báo, hoặc miệng mồm khô khan lại hay khát nước, kỳ là chứng CAP-KINH-PHONG phải dùng nước trà mà uống với thuốc tủa này.
 Con như thoát nóng, thoát lạnh, khi mũi, khi là rút tay, rút chân, da mặt xanh, vàng mét, óm gáy, khô khè, ọc-sử, ăn uống chẳng đặng, khóc rồ nước mắt đêm ngày con mắt không nhắm, đường đại đường tiêu không trôi, tay chân lạnh ngắt, rét lòn chẳng hết, kỳ là chứng NẶNG-KINH-PHONG, phải dùng nước gạo rang mà uống với thuốc tủa này lập tức thấy hiệu nghiệm.
Cách dùng: Con nít trong tháng tới 3 tháng uống mỗi ngày 1 gói phân làm 2 lần. Từ 4 tháng tới 12 tháng mỗi ngày uống 1 gói. Từ 4 tuổi cấp lên mỗi ngày uống 2 lần mỗi lần 1 gói. Con con nít ngày thường muốn nó ăn chơi thì mỗi ngày cho nó uống nửa gói, uống với nước trà thì trừ được các chứng bệnh và mạnh mẽ trong mình.
 Mỗi gói giá là..... 0 \$ 25

Bạch trược cao
 Thuốc này để trị các bệnh lậu, hoặc đái gắt, lậu mủ, hoặc trắng hoặc vàng, hoặc lậu kê lậu huyết chảy ra dầm dề, cứ theo phép mà dùng thì hết, lại trừ được các chứng bệnh độc.
 Trong mỗi hiệp đều có chỉ cách dùng.
 Mỗi hiệp giá là..... 0 \$ 60

STANDARD OIL COMPANY OF NEW YORK

DẦU LỬA «HUÊ-KỶ»

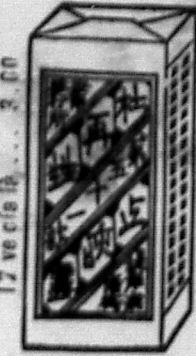

Hiệu: **COMET.** — RÉ QUẠT hay là SAO CHỐI.
COCK. — CON GÀ.
EAGLE. — CON Ó.

Trở tại Hàng «HUÊ-KỶ», Standard Oil Company of New York
 Đường d'Adran số 3, Saigon, và các tiệm Đại-Lý của hàng ấy khắp các nơi trong Lục-châu.
 Khi nào dùng thừa nó rồi thì chớ mua dùng nó luôn.

ĐỒ-TÁI-SANH
 Đại-đượ-Phòng
 26, rue Giaclong, 26. — GHOLON

Tại Đôn-hiệu tôi có bán đủ các thứ thuốc như mây nhà thuốc lớn của Langsa và đủ các hiệu của mây nhà thuốc danh tiếng Đôn-Tau, Đôn-hiệu cũng có chế nhiều thứ thuốc rất hay: Như một thứ thuốc theo kiểu sau đây, để mà trị-đâm đờng-puđi, và trừ các chứng bệnh ho, như: ho-lao, ho-đùn, ho-có máu, ho-puông, ho-gió, chẳng luận là lâu hay mau, bề dùng tới nó tươi tái nhien thần hiệu, và xin quý ông coi cho kỹ những thuốc của Đôn-hiệu tôi thời chất.

TẠI ĐÔN-HIỆU
 Có trồng rừng và bịch rừng bằng vàng Tây với vàng Annam, chất chẳng khéo léo lắm, mà giá lại rẻ hơn hết các tiệm, quý ông muốn làm kiểu nào cũng đặng (Tôi cũng đặng bảo lãnh trong một năm như có hư tôi sửa lại không ăn tiền).

ĐỒ-trạch-Sanh, Lai-du'ợc-phòng
 7, Quai de Minh-Huong, 7
 CHOLON

Tiệm bảo chế thuốc theo cách Langsa, có trữ đủ các thứ thuốc danh tiếng Đôn-Hương Tây và Trung-quốc, chẳng thiếu một chi, nay Đôn-hiệu mới chế một thứ thuốc này, đem theo loại diệu, hình có giống như của nhà, dùng theo phép theo kiểu sau đây, kỳ là các chứng bệnh ho, ho-lục và tiếng, song nó thì ngọt ngon, tuyệt là một thứ thuốc trị đờng-puđi, chẳng luận là lâu hay mau, bề dùng tới nó tươi tái nhien thần hiệu, và xin quý ông coi cho kỹ những thuốc của Đôn-hiệu tôi thời chất.

TRẠI THỢ MỘC MICHEL
 Nguyễn-hiệp-Hòa
 Tại chợ Lái-Thiếu

Tại trại tôi có đóng sẵn các món là Bàn ăn mặc-dá dài, có cấn 2 kiểu. Bàn ăn mặc-dá tròn có kể thành. — Bàn ăn mặc-gỗ liền 4 kiểu. — Bàn tròn 4 trụ mặc-dá. — Bàn tròn 4 trụ mặc-gỗ. — Bàn xây cốt mặc-liền. — Bàn lầu 12 trụ. — Bàn khách (salon). — Bàn rượu (apéritif) 3 kiểu. — Vàng một chơn tiện, vàng gỗ hai, và vàng ba, Tú thờ, cấn 3 kiểu; Tú ao, Tú rượu (buffet); giá nón dù (l'orie parapluie et chapeau), 1 trụ kiểu (coio...e) ghế bàn-kết (Banquette), ghế ngổ 5 kiểu, ghế Banj nguyệt, bàn viết 3 kiểu, vàng một bàn đá vàng có chơn tiện.
 Làm theo kiểu kiem thời, bằng cây trúc, cấn lai, gỗ, toàn là cây đàn mộc, thợ làm khéo léo tinh xảo, không giả dối.
 Xin quý ông có muốn dùng các món đồ chưng dọn trong nhà, thì xin gửi thư, hay là thân hành đến tại tiệm tôi, tại chợ Lái-Thiếu đặng ra công-xi heo (Abattoir), hoặc mua hay là đặc, thì tôi sẵn lòng làm mau và vừa theo ý quý-vị.

CHỦ TRẠI MỘC,
 cấn khải

NÔNG-CO MÍN-ĐAM

TIỆM KHÁC CON DẤU BẢNG ĐỒNG
CÁ THIỆT BẾ, LÂM KỸ CÁN

Kính trình công Quý-vị đồng rở: Tôi có lập tiệm khác Con Dấu Bảng Đồng và bán đồng, con dấu thường và con dấu có số, hoặc ngày tháng. (Dateurs et numéroteurs automatiques). Quý-vị muốn đồng thế nào xin làm được vừa ý, và sau tôi rất cảm ơn sự thiện thành tương ái của Quý-vị.

TANG-VAN-PHA.

KINH HỮU ĐỒ THỜ... MÀU LĨM VÀ KỸ KẾ CANG
TIỆM MAY

Nguyễn-hữu-Sanh
Ở gần Garage xe lửa Cầu-Đông-Lính

May đồ các thứ kiểu Âu-Ám, óan, dài, và y-phục Âu-châu (paletot) theo thức thế. Có bán áo, vải-bộ, tơ-lụa, kiểu mới bông-lá, Lược-lông Bắc, Cẩm-châu Tàu, chùng hàng Tây, hàng Thụy-hiển, các màu sắc.

Vải, Nón, Xuyến, Lăn (Trung-huê), Nhệm Gia-đồng, thối thối.

Thơ, tuồng, truyện quốc-ngữ bán sỉ và bán lẻ, và vân vân !!

Nếu chú-qui-vị, muốn tôi kiểu đồ chi, xin viết thư để:

Hồ Nguyễn-hữu-Sanh,
110, Quai de Belgique, Cầu-Đông-Lính, SAIGON.

Nhà in và nhà bán Sách
của
MADAME Vve HUYNH-KIM-DANH
14, rue. Catinat - Saigon

Tại nhà in tôi có in đủ các thứ thơ tuồng truyện sách, có in các thứ thiệp mời đám cưới, thiệp tang, cũng các thứ thiệp đủ kiểu đủ cách, rất khéo rất đẹp, tùy ý liệt-vị, cũng có đóng bì sách nhiều kiểu nhiều màu hoa-hoè rứt rở, có bán đủ các thứ sách và giấy mứt cho học trò dùng. Liệt-vị muốn in vật chi hay là đóng sách, thì tôi lại làm rất mau mắn, và tính giá rẻ: — Kính xin Lạc-châu chú quân-tử có viết chỉ lên đến Saigon tiền đường xin ghé tiệm tôi, thì tôi rất cảm ơn và cũng vui lòng tiếp đãi.

Tuần Kim-vân-Kiểu in rở hay làm trọn bộ. 0\$90
Họa-từ-sách-ngũ có vẽ cho trẻ em... 0 50
Lạc-vân-Điền có kính hay làm..... 0 60

Madame Vve HUYNH-KIM-DANH.
Cần khải

MNÀ CÔ MICHEL.
L. CAFFORT kỹ-nghiệp
Đường Catinat, môn bài số 52, 54, 56, 58 — Saigon

SỬNG BẮN CHIM

KHÍ GIẢI, THUỐC BẠN ĐU THỨC. Đồ phụ tùng sẵn sẵn.
Xe máy đạp hiệu « ALCYON » và hiệu « BENIX » (nhà Caffort đại diện cho hai hiệu này ở Nam-kỳ). Đồ phụ tùng xe máy đạp (là và xe, ruột xe, đèn, ống thực, và vân vân)
ĐỒ NỮ TRANG, đồ trang lý và đồ bằng bạc, đồng hồ đủ thứ, đồng hồ trái, quai hiệu « Lar ».

Công nghệ đồ gỗ, má-đai, má-đai-đồng cho người Annam dùng. Vàng đồ có giấy làm chừng 18 Carat.

GIÁ RẺ LAM, ÍT TIỆM BẾ KIP !

Số 57, via Lạc-châu cũn MÀU LỰ.

NAM-PHÁT

Kính trình công Lạc-châu chú qui-vị đồng rỏ: Tiệm tôi hiệu là Nam-Phát ở tại Chợ-lớn số 17 đường Jardins. (Khu là đường chợ) có bán đủ các thứ hàng Tàu, như là: Sô-tô, gấm nhừ, vân-áo, xiêm, lảnh, nhừ minh đượ, đủ kiểu đủ màu, nhừ thơ hàng bông lụa, hàng Song-đồng, hàng Bắc-thảo, hàng

châu-xá, cũng-xá, và lụa Tàu, đồ đều là tinh hảo, thiệt tốt nhứt hạng. Vì trong tiệm tôi có người thạo việc biết lựa thứ hàng dẹt rỏng tư thiệt tốt mà trữ.

Cũng có bán vàng là tốt nhứt hạng. Hàng Chính-hiệu Nam-Phát; thứ nhì Anh-Kỳ; thứ ba là Hoà-Hiệp; thứ tư là Quảng-Sanh, ba hiệu sau đây cũng có đủ các thứ hàng y theo chính hiệu.

Xin mời chú-vị đến tiệm tôi mà mua thì rỏ, nếu qui-vị ở xa muốn mua thứ hàng nào hoặc muốn biết giá cả, xin viết thư cho tiệm tôi, thì tôi cũng vui lòng hồi âm lập tức.

TRẦN-LONG 絡
TIỆM ĐÓNG GHÈ MÁY
ROTINIER
Réparation de Raquettes
Rue Turc, n° 14
SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 16 năm rồi, rỏng có một nghề làm ghè máy theo kiểu Hông-kông, ghè dài, ghè dục, ghè ngồi lớn có nhỏ có, đủ thức đủ dạng rất khéo rất đẹp, có sửa vọt máy, có đánh trái lảnh; giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt-vị đến c.v.v. tôi vui lòng tiếp đãi.

Trần-Long Cán khải.

實業要論
THIỆT NGHIỆP YÊU LUẬN
Cách nuôi gà
(Tiếp theo)

Phàm gà mái mới đẻ có 7, 8 trứng mà ấp, hoặc nghỉ không đẻ nữa, vì trứng mà sanh là nhỏ, có tinh-hoa trong mình con gà mẹ, nếu tinh-hoa hết rỏ thì nó phải nghỉ đẻ ít ngày, chừng nào tinh-hoa bình phục lại thì nó mới đẻ nữa được, ấy là lẽ tự nhiên. Nhưng nếu muốn cho nó đừng ấp và đẻ lại, thì phải bắt những gà mái muốn ấp và gà mái nghỉ đẻ mà nhốt riêng ra, cho nó ăn những đồ bổ dưỡng như lá bắp và lúa, hoặc các thứ thịt băm nhỏ ra mà cho nó ăn, thì chẳng mấy ngày át nó đẻ trứng lại. Khi nó đẻ chừng 7, 8 trứng, thì cũng phải coi chừng, nếu nó muốn ấp nữa, thì cũng phải bắt nhốt thịt bó, hoặc heo, hay là các loại thú khác mà cho nó ăn, được như vậy cái tinh-lực của nó thành vượng lại, trong lòng nó không phát nhiệt thì nó chẳng hề ấp bao giờ. Mà rỏ trong một vài ngày nó lại đẻ nữa.

Cho nên hệ nuôi gà mà muốn cho nó đẻ nhiều trứng, thì chỉ có một dều, hệ thầy gà mái nào muốn ấp thì phải cho nó ăn những đồ bổ dưỡng cho nó vượng cái tinh-lực lại, ấy là một phương rất mau diệu cho những kẻ nuôi gà mà bán trứng.

Đó là nói những gà đã đẻ nhiều rỏ, mà đó từ dưỡng không đủ, nên phải chăm nom mà cho nó ăn đồ ngon tốt, cho nó bổ cái tinh-lực lại mà thôi, chớ ngày thường thì chẳng nên cho nó ăn thường những đồ ngon tốt như vậy, một là sợ nó tập quen, hai là e nó mập béo quá thì lại không đẻ, có nhiều khi gà bị mập quá sanh bình mà chêt cũng có. Cho nên hệ có nuôi gà mà muốn cho nó đẻ nhiều trứng, thì tự dưỡng phải cho thích nghi, nếu mình đã cho nó ăn đồ ngon tốt, như: Gạo, lúa, bắp, hoặc thịt mà thầy nó đã có hơi mập thì phải dảm bớt đồ ấy đi, để cho nó ăn những lá cám mà rau cỏ thỏ hèn cho đặng nữa ít đặng hơn 20 ngày rỏ rồi cho nó ăn đồ ngon tốt lại, được chừng một tháng, thì lại đổi ra mà cho nó ăn lại những đồ thô hơn. Làm như vậy đặng coi nó đẻ trứng thế nào, liệu chừng hệ gà mất sức mà ngưng đẻ, thì phải dùng đồ bổ dưỡng như cá, hoặc thịt cá: loại thú, băm nhỏ mà cho ăn.

Vì thịt các loại thú là một món thuốc rất bổ dưỡng cho gà.

Như một lúc kia nhâm giữa tiềc đóng, gió bắt thổi mạnh quá, tôi có một bầy gà con hơn 40, mới nở ra đầu chừng một tháng rườ, bị lạnh quá nó chịu không nổi, con nào con này lông lá lủ xủ, đứng có rừ cả bầy. May dẫu lòi xóm có người săn đượ một con nai, dảm cho tôi một miếng, tôi các cớ thèo ra một miếng băm nhỏ mà cho bầy gà ấy ăn, chẳng

đẻ chúng nó ăn rỏ trong giây phút thì chạy nhảy huợt động như thường, không còn cú s. nữa. Tôi rất mừng nghĩ cho đó cũng là một phương hay, nên tôi bầm miệng thịt nai còn dư lại đó mà cho nó ăn một lần nữa.

Qua đên bữa sau, đàng buổi sớm mai khi trời lại càng lạnh lẽo hơn nữa mà bầy gà con của tôi coi bộ không nao núng chút nào, cứ chạy nhảy đá lộn chơi đờn với nhau trước sân như thường không hề sợ lạnh.

Nhờ có kinh nghiệm như vậy nên mới rỏ chắc rằng thịt thú là đồ bổ dưỡng, rất bổ cho gà suy nhược. Từ đó về sau hệ gà mái nào đẻ nhiều mà hao kém tinh-hoa, coi bộ suy nhược, hết muốn đẻ nữa, thì tôi cứ bầm thịt hoặc heo hoặc bó mà cho nó ăn thử, thiệt là lủ thí lủ nghiệm, bởi đó mà tôi đượ một cách nuôi gà rất nên mau diệu.

Chẳng những vậy mà thôi, thường thầy gà lớn trong bầy, có con sao lại ốm nhom mà lại không ăn uống chi hết, cứ đứng nhảm mắt cú s. hoái, nếu ta bỏ liểu, thì chẳng khi nào mà con gà ấy khỏi chêt bao giờ. Nên hệ thầy con nào tinh-trạng như vậy thì bắt riêng nó ra, bầm thịt thú cho nhỏ mà đút cho nó ăn, chẳng bao lâu tinh-lực nó phục nguyên, thì át nó huợt động lại như cũ.

(Sau sẽ tiếp theo)

NGUYỄN-CHÍNH-SIT.

Việt-Nam tân bộ văn đê

Có người hỏi vậy chỗ vì có nào quốc-dân ta gần 60 năm nay chịu giáo-huá của Đại-Pháp là nước văn-minh cực điểm trên địa-châu, lại thêm hơn mấy trăm năm nay ở chung chạ với khách-trú là kẻ buôn bán lãnh nghề đờ thê-giới, mà sao quốc-dân ta trong sự tiến hóa này chưa ngẩng nơi bước đường, và trong cuộc thương mại thì lại lạc thực thua người như thế?

Thưa ôi! xưa nay kẻ bước tới người kéo lui, anh nói xuôi em cãi ngược, sự chậm trễ của quốc-dân ta trong cuộc sống thương công nghệ này cũng tại nhiều duyên cớ, để chỉ mà hiểu lý cho rành phần cho rõ cho được. Đương thờ-giã trong Lục-châu ai dám thấy tình cảnh ấy lại không hổ thẹn, ai sực nhớ vấn-đê lý lại không xót dạ. Ghe phen người học thê đờ ra cầm bút mà chỉ đường lợi cho đồng bào, người nhiệt thành lại đích thân ra làm đặng cho đồng bào học được. Tiếc thay! Kẻ nói người làm trong một ít năm thấy ngân hết thính kể bất tăng rồi ở học, ai khôn nào ai đại chịu.

Hai học này chỗ thời chỉ tuy khác nhau mà xét lại chỗ lầm đều như một. Vì làm người bở cho việc chỉ là phải rồi thì phải làm đàng song cả cho đến cùng, đầu đến giờ chết mà chưa được hoàn toàn thì sẽ có người khác tiếp mà làm theo nữa. Kia nơi Âu-Việt có gương Galilée (Galilée) đầu trước việc coi lửa đỏ ở bay quân y-tướng của mình; họ miền Á đông có chỉ không-phu-từ đầu cơ ở Thái, khôn ở Khuôn cũng chẳng chịu lìa đại đạo. Bởi lẽ lòng đều chỉ như thế nên như-quần mới được hưởng nhờ đời đời, chứ vui tình bữa trước, giận thời bữa sau, đường ấy làm sao mà hoàn toàn việc cả.

Việc khai hoá địa trí; thêc tính như tâm, là việc rất to tát, chẳng phải một tháng hoặc một năm mà làm cho rồi, mà cũng chẳng phải một người nắm người

hoặc mười người mà nói cho xiết. Nếu thấy làm không được gian bỏ xụi đi thì chẳng những là ường công phu đã tính đã làm, mà lại khiến cho kẻ hậu lai lầy đó làm nên mà giải đỗi.

Từ khi Âu-châu khai chiến đên nay con nhà Annam tự thị-thành đĩ chí-sàng-giã thấy đên đờng giầy, quyết tinh đên ơn đáp nghĩa cho Mâu-quốc, kẻ thì vượt biển băng ngàn mà tiếp chiến giúp công, người lại khuyến sủng đờ tiền mà bả có cứu bệnh. Chánh-phủ đom thấy quốc-dân ta trung thành như thế nên mới vui lòng mà khai hoá cõi Việt-nam, đĩ cho lập thêm Hào-chương mà rộng mở trí dân, rồi lại lập hảng tàu mà tập dân tranh thương, thiết cao đàng học hiệu mà dạy dân thiết nghiệp. Lý đó mà luận thì cái lều đờ tấn hóa của xứ ta đã có mọi phết minh chăt đĩnh rồi. Đờng ban ta cũng nên dạy nhau làm sao cho cả thấy đờn biết cái ơn này nghĩa nặng của nhà nước và phải tinh làm sao cho đờng mặt kẻ học trò của Pháp-quốc mới phải.

Vậy thì phải khuyến nhau đờng đự đự nữa, phải chung trí nhau mà kiếm sao cho ra những duyên cớ xưa nay nó làm giải đỗi cuộc tấn hoá xứ ta, đường ấy

mới đàng công nhà-nước làm đờng, mới mau mở văn-minh đường sá.

Đã biết sự tấn bộ của Việt-Nam xưa nay chậm trễ đó cũng bởi tại nhiều duyên cớ, so g lấy trong những duyên cớ ấy mà lựa ra thì tại 5 đờu lớn hơn hết:

- 1*— Tại coi trình độ người Langsa cực cao,
- 2*— Tại cho số hành Khách-trú là ty tiện,
- 3*— Tại trọng tứ dân còn để chữ sĩ đờng đờu,
- 4*— Tại nịch lòng nghi kỵ,
- 5*— Tại thiếu vốn lớn,

Xưa nay quốc-dân ta mắc năm đờu tệ ấy mà cuộc tấn hóa chậm trễ, mà phải thua sút người. Lúc này là lúc chừ Báo-chương đờng nào cầm bút cũng khuyến khích đờng ban tấn bộ. Vậy xin chừ-tôn khá nói làm sao mà giải oho đờng mấy đờu tệ lớn đó, hề mấy đờu tệ này giải đờng rồi thì đờu không xụi họ cũng làm, không kêu họ cũng tới.

(Sau sẽ tiếp theo).
HỒ-NHƯ-CHUYÊN

THUỐC ĐIỀU HIỆU SÚNG ĐỒNG

BAO XANH
Mùi đá ngon mà giá lại rẻ

Thiệt nghiệp tạp luận (Ước lập tiệm cầm đồ)

Có nhiều trang thức giả luận biện trong các Báo-chương, đờng thì rủ lập tiệm buôn; đờng thì rủ cất nhà-máy, đờng lại rủ sắm xe-hơi; đờng thì rủ lập hảng cho vay, đờng lại rủ cất nhà trữ lúa; hoặc rủ các cuộc Thương-mãi khác v... v...

Xét kỹ lại thì việc nào cũng có ích lợi, chẳng nhiều thì ít, chẳng ít thì nhiều không khi nào trật, song cái nỗ lực ấy không quyết chăt đặng, là: Vì nó có ảnh mà chưa định hình; đựy có cái (tiệm cầm đồ) thì tôi giám chăt là có lợi không có lờ, có ảnh lại có hình, là bởi của đàng 3 cầm có 2. (Cũng cần nói chỉ cho đờng dài chừ Khán-quan cũng chăt biết.)

Tiệm cầm đồ ở đâu thì tôi chưa hiểu, chừ như tiệm cầm đồ Cantho là tỉnh của tôi ở; thiệt là thiên hạ tới lui, kẻ cầm người chuộc coi chăt ngọt người ta. Hôm 26 Août này tôi có việc đi Cantho, khi xe đi ngang thấy thiên hạ quá đờng, thì bừa tên đánh xe ngừng lại, tôi bước vào coi cho biết; thấy trong có 4, 5 người thợ-kỹ Annam giúp việc, còn ngoài kể 5 chục người 3 chục thiếu gi, thấy có một cậu trai trẻ tác trên vài mươ, tuồi cầm một đờng hột vàng không biết là bao nhiêu, sức bằng một tở gạo đờ đờng; lại thêm một đờng vàng đờ (đến này coi bộ lớn hơn đờng hột) với ha cây kiền. Nghe mấy người đờng ngoài trầm trỏ rằng: « Mỗi đờng 30 \$ 40 cả thấy cầm đặng 1370 \$ 00.

Thấy cảnh tình như vậy lòng tôi p-ái phát buồn, vội trở gót lên xe càng nghĩ càng buồn, buồn là buồn cái mối lợi thiệt nghiệp của ta đó mà ta không công nhau đặng lập hảng như thế, chừ khi nào ta tởng ta đam đờ ta đờn hảng của ta đặng ta cầm; thì cũng như ta vay bạc của ta, ta rai, mà đờ của ta có chừ chăt cho ta đờ, chẳng vậy mà thôi, một ngày kia ta còn chia đặng cái lợi của ta ra mà ta hưởng, ấy có phải là lưỡng tiện chăng! Ngột gì ta không chừ chung nhau, ta đờng đờ công hiến cái lợi cho

khách-trú họ hưởng, như vậy có đàng tở công chăng?

Phú-giã! Chừ chỉ mà chừ Phú-giã trong mỗi tỉnh mỗi lập một cái tiệm Cầm-đờ đặng mà ta hưởng cái lợi thiệt-nghiệp của ta chẳng là có thú-vị hơn là đờ cho người Đĩ-quốc họ hưởng, ường làm!! ường đờ!! Xin xét lại. Chẳng cần chi tới phải nói cho dài chừ đờng cũng chăt hiểu.

PHƯƠNG-TRUNG-GIÁP.

世界新聞
THẾ GIỚI TÂN VĂN
TRUNG-QUỐC

Bắc Kinh.— Đức-Giám-Quốc mới ra lệnh truy-tầm Tôn-dật-Tiên? bị cáo về tội phản-bạn.

Nhật-Bản và Trung-quốc
Nhiều-do.— Trong bài đờn-thuyết giữa tiệc đĩng tại nước Nhật, đờng Ich-hy I (Ishii) kêu gọi sự hợp đựng đờo-lý Mông-rô-c (Mongro) tại Phương-đông. Chẳng những Nhật không đựng đựng đựng Tàu mà còn phải binh vực Tàu nữa. Vì Tàu mà bị hiệp đờ Nhật cũng phải lo.

Thuốc hút
hiệu
CÀ-LÔP
(TRÁI ĐÀT)

Là một thứ người ta ưa dùng hơn và hay hỏi mua thường lắm

Có một mình hàng **DENIS FRÈRES** có trừ mà thôi.

NHẬT-BẢN
Bảo-tô tại thành Tô-ki-ô (Tokio).— Hôm nay 1er Octobre, có một trận bão-tô tại thành Tô-ky-ô. (Tokio). Nhà cửa của họ đờn bị sập làm cho hơn 10 muôn người không nơi đĩnh trú. Lại nhà sập đờ 138 người chết, bị bịnh rất nhiều; có đờng 217 người khỏi hại mà thôi.
Nước sông trắng vô rầy, làm cho mùa màng phải hư-hao, thú-vật chết không biết bao nhiêu và người bỏ mình vô tở. Thiệt là một đờu hại rất to.

TRUNG-KỲ
Lục.— Phía Bắc xứ Trung-Kỳ, hôm 6 Octobre này, bị một trận bão-tô rất-to, làm cho nhà cửa hư sập, mùa-màng phải thất. Lại trận bão-tô này gặp lúc sông trong xứ đờng lục, nên nước tràn linh láng.
Đường từ Huế ra Hanói, thì lục khúc Hà-lĩnh. (Vinh), nên đi không đựng. Đường xe lửa từ Vinh tới Thanh-hóa cũng không chạy đựng. Đường giầy thép nhiều chỗ bị đứt, song đường giầy thép bừa từ Bắc-Kỳ vào Saigon vô hại.
Tiếng Thanh-hóa và Vinh bị ngập nhiều. Nhưng vậy mà nhờ Chánh-phủ ra hết sức nên đường sá thông-thương và thơ-từ lúc này đã đi đựng.

東洋時事

DÔNG-DƯƠNG THỜI SỰ

Giá lúa giá bạc

Mỗi tạ 68 kilô cho tới nhà máy từ 1\$65 tới 1\$70.

Kho nhà nước	31.55
Hàng Đông-dương	3 55
Hongkong Shanghai	3 55
Chartered Bank	3 55
Banque Industrielle de Chine	3 55

NAM-KY

Saigon

Đàn bà điên. - Mỗi đây, vợ của một tên Khách-trú làm hàng buôn ở tại nhà số 17 đường Poulle-Condore, phát chứng điên. Hễ ai lại gần thì người điên siết má cắn. Còn ban đêm thì la ré om sòm làm cho người ở một đường không ai ngủ được. Bởi vậy cho nên có người đến bắt ở quán thờ hai mà thưa. Quan Cô có cho lính tới nơi xem coi. Song người điên cũng cầu ở tại nhà ấy mà tiếng la càng ngày lại càng lớn hơn lúc trước... Làm sao mà ngủ cho yên giấc bây giờ?

Cũng là đàn bà điên nữa. - Mỗi đây có một người đàn bà thơ-thần dạo đường lên Casino, bỏ đi mất trí khôn. Lính tuần cảnh thấy vậy, dắt y đến bắt cái. Người đàn bà ấy tên là Mạt-thị-Ch... vốn là người sanh trưởng tại tỉnh Baria.

Trái cùng gái. - Hôm trước Dương-thị-Cà, gái mười tám tuổi xanh, nhà ở đường Lefebvre có đem hết thưa tên Ng-v-Thương, 19 tuổi, làm nghề cu-ly cũng ở gần bên sông vì tên Thương này đem ra tay đánh lừa vầy hoa. Hễ nay lại đến xin hỏi tại. Vì sao vậy? Trong thế hết đời gần rồi tôi hỏi thương đây chờ gì?

Con gái đời này...

Phạm-thị-Cho viết: - Trời nam âm ái, biển Thái bình vẫn hạt hơi kinh... Tôi nay vẫn thiết tên Cho họ Phạm, quê ngụ tại Chợ-quán. (Nát cho phải) Nhờ hậu phúc ông bà cùng ơn trời Phật, cho nên tôi mới được vô nhưt nghệ tùy thân...

Chị em ơi! Đời một ngày một đổi, tục hằng bữa hằng đổi, đời này khổ lắm chị em ơi! (Chị em nghĩ lại má coi), thuở mình còn bé thơ mình coi cha mẹ như trời như biển, cha mẹ nói chỉ nghe nấy, cha mẹ có rầy phải cũng lóang tai mà nghe, cha mẹ có chưởi ủa cũng ôm lòng mà chịu... chớ có đầu như bây giờ...

Trời ơi, tôi nghĩ lại thiết tôi vô phúc biết chừng nào!... Chẳng nói đầu chỉ chị em, tôi có sanh được một đứa con gái, tên nó là Thị-Sang, năm nay nó cũng được 15 tuổi với người ta, mà cái con nó đại làm sao hết sức là đại. Nguyên hôm trước đây, nó làm bậy chỉ chi đó, nên tôi có buồn lời rầy nó ít nhiều, rồi... hôm chửa, nhật 30 Septembre đây, nó bỏ nó đi đâu mất... hu!... hu!... Thôi! Tôi xin kiểu chị em, để tôi đi kiếm nó.

Nghèo còn mất eo. - Đồn bà ăn xin tên là Lê-thị-Ngân, 43 tuổi, gốc gác ở làng Tân-Túc (tỉnh Chợ-lớn) thọ bệnh nặng, nằm tại chợ cá Chợ-lớn mà rên. Đủ chỗ y vào nhà-thương Chợ-rẫy rồi.

Bệnh thủng. - Có tên Lê-vân-Nuôi, 45 tuổi, nằm trước cửa chùa Bình-Tiên, đường Minh-Phụng mà chết. Coi ra thì y chết về bệnh thủng.

Chaudoc

Trong đêm 3 Octobre rạng mặt 4, từ 12 giờ rưỡi có 2 cái xe hơi ở một Nam vang đi Chaudoc về. Lúc ấy trời đông mà cũng có mưa một ít. Xe chạy tới Tịnh-Biên phải có Xà-lang chở qua kinh Vĩnh-Tà. Lúc ấy bởi trời có hơi mưa, nên bốn người bộ hành xe trước: là 2 người Langsa, một là đăm và một đứa con đều ngồi trên xe cho chạy xuống Xà-lang. Chờ thường khi xe hơi nào qua đó người đầu phải xuống xe hết. Lúc xuống Xà-lang cũng bình yên, song ra vừa tới đũa

dông, thành linh xe chạy tuốc xuống sông, chớ luôn về bộ-hành và anh Sốp-phơ đi cả. Không rõ tại anh Sốp-phơ hay là tại sóng gió làm cho xe chạy đi thắm bà-thủy như vậy. Trong cơn nguy hiểm, thiết lấy làm khen 2 vị Langsa không bối rối và tên sốp-phơ hết lòng với chủ, nên cứu được bà-đăm với con bé. Còn trên Xà-lang nhờ có đạo phu thả sào nên người đều vô hại. Duy có cái xe phải bị trảm thủy. Tức thì có người chạy báo cho quan chủ quận hay, tức tức hồi trống trọi, qui dân làng lập kẻ kéo xe hơi ấy ước 4 giờ sáng mới lên khỏi nước; xe hơi sau còn ở trên bờ vì qua từ cái nên dùng đưa bộ hành xe trước về đồn Tam-lập, còn xe nọ phải dùng hồ mà kéo. Xe ấy làm sao cho khỏi bị hư hao chóc đĩnh.

Mới nghe qua tưởng là bị hại to, song người thoát khỏi, cũng là may đó.

Thiết lúc ấy đông mưa lạnh lẽo lắm, song rất khen dân làng hết lòng tận tụy mà một dây vào xe kéo lên về bờ. Ấy cũng nhờ quan chủ quận rất sốt-sắng có lòng trợ nguy và đức sức nên mới được như thế.

Công cuộc có sao to huệ lại như vậy, xin ông Chủ-bút đề vào báo tuần tới cho lục-châu quân-tử tường, làm và cho mấy vị có xe hơi phải đề ngân cho khỏi đều hại như vậy.

"Saigon Ái-quốc-hội"

Đến ngày thứ hai 22 Oct., đúng 5 giờ chiều, hội quân-lý, các hội-viên-nghị-sự, các hội-viên-nghĩa-cử, các vị nữ-hội-viên và các vị phái-viên "Saigon Ái-quốc-hội", sẽ nhóm tại nhà hội, số 146 bis, đường Lefebvre, Saigon, định nghị-tiếp quan Tổng-thống Toàn-quyền Đông-Dương và bà phu-nhơn Sarraut.

Cuộc hát làm phước tại Gò Vấp

Đêm 29 Septembre 1917 rồi đây cuộc hát làm phước của mấy ông Hội-đồng quân hạt bày ra tại rạp hát Cải-lương Gò Vấp, thu được ba trăm mấy chục đồng, và đã dâng hiến cho Hội Ái-quốc Saigon để tế cấp cho những trẻ mồ côi vì cuộc binh tai bên Âu-vực.

Tất cả, sử vô tụng hồ

Tôi là người phụ-bát cho An-hà nhựt-báo trong vài tháng nay, tôi thấy ông Ng.-tử-Thức là Chủ-bút nhà Nam-trung và ông Nguyễn-tất-Đoài là Chủ-bút nhà An-hà về sự minh lý, ám lý của hai ngài mà sanh ra trường nghị luận.

Tôi sực nhớ tới bài trần-thuyết của ông Chủ-hội Khuyến-học Long-xuyên (bài này có in trong tờ Nam-trung số 18 ngày 7 août 1917, lại cũng có in trong tờ An-hà số 26 ngày 26 juillet 1917) và nhưt là các lời vấn đáp của ông Chánh-bái và thầy-giáo nho trong thứ tuồng «Thấy không?» (tuồng hát cải-lương này, Hội-viên Khuyến-học Long-xuyên có diễn tại Chợ-lớn hôm đêm 12 septembre 1917) thì tôi phát buồn lắm, buồn là vì tôi tưởng chẳng vậy, nào hay đâu vậy... »

Hai ngài với tôi vẫn cũng đồng tánh, đồng tri-thức lại còn đồng tâm, ra chấp bút mà phụ ích cho đời; nay hai ngài vì sở học riêng, mà lý luận cùng nhau, chẳng lẽ tôi điềm nhiên tọa thị.

Bởi tôi đoán cái cuộc nghị luận này hãy còn diễn trường lắm, nên tôi mới xen vào mà liệu chước gián can. Và lại, trong việc can gián cũng có nhiều thể. Hoặc ôm ông này cho ông kia đánh, hoặc làm bộ gián can động mà thêm bồi, chớ đầu, mấy cái thế ấy tôi từng thấy trong một hai tờ Báo-chương rồi không lẽ tôi hỏi ra đây cho mất lòng và choán giầy. Cái thế của tôi, thì tôi truy nguyên cặng bịch đặng mà luận đoán lưỡng-phương mà thôi. Vả tôi rõ thấy cái sự biện bác này thiệt quả bình đều công lý mà ra thế, và trước bởi có một người ngửa nghề mà ra. Người ngửa nghề ấy hoặc siêng kiến, thâm kiến tôi không dám định, rồi đây khán-quan sẽ rõ.

Vậy thì bây giờ muốn cho biết biện bác thì trước phải quấy làm sao, xin chư-công hãy xem biện bác sau này thì rõ, vì theo ý tôi phải dùng một lẽ trong ba lẽ tôi kể ra đây:

1° - Người biết quấy phải ăn năng mà xin lỗi.

2° - Hai bên phải có một bên khiêm lý, mà sự khiêm lý ấy chẳng chịu an lòng tri quấy.

3° - Phải có việc chỉ xảy đến làm cho hai người quấy nhau, mới người hoai sự giận.

Vậy nay tôi xin hai ngài hãy cứ cầm bút lên, đặng cho tôi công bình thập điều gọi là chửi là của bạn tư-văn nhũ-ngoạn.

Thập điều văn đề

1° - Trong muôn việc ở đời, phận làm người phải lấy đầu sách nào mà làm mục-đích? Như kiếm được câu sách ấy rồi, xin luận thử coi có còn dùng được trong thời-đời này chăng?

2° - Bởi các cơ nào con người phải vận động tấn hóa? Như không vận động tấn hóa thì trở ra làm sao?

3° - Sự tấn bộ trong đường văn-minh có ngăn có giải hạn chăng? Như có ngăn, thì ngăn đó ở đâu, còn không ngăn thì chung cuộc ra làm sao?

4° - Người Việt-nam ta thuở xưa có chữ riêng chăng? Bởi sao mà dùng chữ Tàu mà lại đọc không giống giọng người Tàu. Có nên quấy chữ ấy lâu dài chăng? Nếu chẳng nên, phải dùng chữ nào, mà học chữ nào?

5° - Tiếng nói của dân-tộc ta có đặng miệng viên chăng? Như đặng miệng viên, thì làm sao cho thêm tốt, còn ngày kia nếu miệng viên tiêu diệt, thì có nên nghĩ xem chớ nó mất chăng?

6° - Vì cơ nào dân Nam-kỳ ta thua sốe dân Bắc-kỳ về phần thương cổ, công nghệ. Có nên kiếm thế làm sao cho bằng chăng? Như muốn cho bằng thì phải làm thế nào?

7° - Trong Nam-kỳ ta vẫn thiếu tư-bồn mà quân khai chư nghệ, phải làm thế nào cho có tư-bồn?

8° - Trong miêng Hậu-giang thiếu nhơn công mà mở ruộng, vậy làm sao cho có nhơn công?

9° - Lúc này Chánh-phủ đương lập Thương-dăng học-đương mà dạy dân-tộc ta, vậy phải nên học khoa nào cho mau tấn hóa?

10° - Thuở nay lợi-quyền của ta về tay Khách-trú chuyên chế, vậy dân-tộc ta phải dụng các phương thế nào mà giành lại cho được và cho mau?

Tôi làm mấy cái vấn-đề này ra đây, xin hai ngài chớ tưởng rằng tôi tầm tầm vãn nạn chẳng qua là tôi trộm thấy dân-tộc ta đương ngóng lẽ tai những cơn mất, chằm chằm mà mong nghe, thấy, biết,

THUỐC ĐIỀU

HIỆU

CÀ-LÔP

(TRÁI ĐẤT)

Mời nó thơm tho diệu dàng chẳng có thứ nào bì kịp.

Có một mình hàng DENIS FRÈRES có trừ mà thôi

trong lúc này. Bởi tôi xét phần tôi hãy còn sơ sảng đương học hỏi chưa rồi, nên tôi sợ hai ngài vì vậy mà giảm luận việc công-ích cho đời, nên tôi đem mấy cái sang-mục đó ra, cúi xin hai ngài tương thuật. Chẳng lẽ hai ngài không vì tinh trí thức với tôi, mà đi suy từ thân thuyết. Còn như hai ngài chịu lãnh vấn-đề, thì có ba đầu lợi lộc biết là chừng nào: Một là hai ngài mắc lo đối luận mà quên sự hữu-riêng; hai là, nhờ có cơ hội này động hai ngài đấu trí tranh tài, cho rạng danh hiển ngộ; ba là, dân-tộc ta được nghe lời vàng ngọc của hai ngài mà hóa khai tâm trí. Có phải như thế cũ mà được tam tiện chăng? Nghi miễn lực, nghi miễn lực.

Nguyễn-Văn-Cử tự Xổ-Cung

Bản-quản mới tiếp được bài «Tất cả sử vô tưng hồ» này của một bạn đồng-chí ở Long-xuyên, làm mà sang ông Đuôi (An-hà-báo) với ông Thước (Nam-trung-báo). Tuy là lời khuyên can mà rất có ý vị mỉa-mỉa vô cùng, vậy Bản-quản cũng kính xin hai ngài liệu lời mà phân giải, làm cho chủ vị khán-quan động lòng của hai ngài còn từ Nồng-cổ thì không can dự vào, xin giữ phần trung lập.

N. C. M. D.

大法禮儀
Đại-Pháp lễ nghi

(tiếp theo)

Cách đặt bàn

Chai rượu, ve nước cũng để dựng mũi phải cấp cho đôi nhau và cho dễ cho người ăn lấy.

Bưng rượu bằng carafe (ca-ra-phê) có dây nơc lóng chai là phong-lưu đó.

Thường thường mỗi khi ăn cá hoặc ăn đồ ngọt sau khi ăn đồ ăn này rồi thì kẻ trướng miệng (tên) thì thay muỗng nĩa.

Có chỗ mỗi khi ăn rồi một món thì thay muỗng nĩa.

Ăn đồ ăn rồi thì đĩa dọn bàn phải dọn đỡ dựng mũi, ve dựng đầu, đỡ dựng hột cái, còn để lại đồ ăn trướng miệng mà thôi.

Rồi đó, đem sắp đĩa ăn trướng miệng. Trong đĩa phải để một cái muỗng và một con dao.

Rồi dọn bánh ngọt.

Ăn bánh ngọt rồi, dọn bánh sữa (phô-mách). Phải dọn bánh sữa mới cũng như dùng dọn rượu cà vậy. Rồi dọn đồ ăn trướng miệng như sau này: Trước hết ăn trái cây, kể đó ăn mứt, rồi kể bánh hấp, sau hết bòn-bon (bonbons).

Thường thường thật tươm... phải xét trước ở dưới nhà bếp. Mà có khi, như mời bà con thân thích ăn cơm, thì chủ nhà xét đồ ăn ấy, hay là để cho người khách nào tạo việc xét cũng được. Nếu chủ nhà mượn mình xét thì khi xét rồi phải dao đĩa đồ ăn ấy lại cho chủ nhà hay là người lớn trong đám động cho người ấy chia phần.

Còn kể dọn ăn thì phải rằng mà coi đừng để thiếu món chi và coi chừng có ai kêu thì chạy lại cho lệ làng đừng để người kêu nhiều lần.

Phải để hồ đĩa, ly, dao, nĩa... trên bàn nào gần đó, hầu có ai hỏi thì có mà đưa cho liền.

Bưng đồ ăn lại, thì phải đứng bên tả người ăn. Còn rót rượu, dọn đĩa hay là sắp đĩa thì phải đứng phía bên hữu. Có dọn đĩa thì không phép chồng năm ba cái mà bưng một lượt. Phải bưng cái đĩa của người lớn hơn hết trong đám trước.

Trong lúc đương ăn uống thì người dọn ăn phải cẩn thận giữ đứng cho đỡ bề, khua đĩa, khua ly.

(Sau sẽ tiếp theo). N. C. M. D.

EDEN-CINÉMA

Tuần tới này rạp hát bóng Eden-Cinéma hát hay và vui quá, liệt-vị hãy đến mà xem chơi cho tiêu khiển.

CÓ GIÁO-DỤC
Mới thành hơn từ

(Tiếp theo)

Cũng có kẻ biết con mình gian tham trộm cắp của người, mà chẳng trượng trượng chí nào, lại còn cho rằng giỏi, con mới lớn lên biết làm ích lợi cho cha mẹ. Và cũng có người biết sự gian tham là một điều quý, song cũng chưa cho con rằng còn khổ đại chưa biết tội phước, xem sự quý của trẻ nhẹ đương lòng. Ai có thể trách con mình thì giận dữ. Hỏi ời Dương Tỵ giáo-dục con làm sao cho nên người lương thiện được.

Ta phải rõ rằng, con trẻ lúc còn thiếu niên, chưa biết được điều lành điều dữ, mà biết cũng chẳng biết, tại nơi sự giáo-huấn của kẻ làm cha mẹ. Phải dạy dỗ ăn ở hiền lành đừng theo thói hạ-tiện. Cho nó biết điều chi nên học, và điều chi chẳng nên học, ngăn cản những điều riêng muốn của nó. Nhất là trong sự ăn mặt, phải có chừng dôi, phải có tiết kiệm. Chẳng nên xa xỉ thái quá. Lời tục có nói: Giảm thực tăng phước, giảm y tăng thọ. Bớt ăn thêm phước, bớt mặt thọ mà lại dạy cho biết chế tiết cầu độ. Bởi chưng quen ăn, quen bận, sung sướng quen tập, chừng thiếu thốn, túng nước phải bán đến gia-nghiệp động mà chỉ phí.

Vì bằng nuôi trẻ để cho thông thả, ăn uống không chừng dôi, ăn uống thái quá cũng phải mang bệnh họa vậy.

Khi nào thấy con mình có tranh đấu với con ai, trước mình phải đem về mà trị nó, đừng cho nó hiệp đáp con kẻ khác.

Trong lúc rảnh rang, ta phải dạy nó những điều cần như là hiểu kính cha mẹ, cung kính kẻ bề trên, cấm sự láo xược với kẻ trên trước. Đừng cho tỏ ý kiêu cần. Dạy nó cho biết nghe lời cha mẹ, biết vâng phục kẻ lớn, chẳng nên cho nó tự chủ mà định liệu việc chỉ một mình.

(Sau sẽ tiếp theo)

Tân-định, TRẦN-QUANG-TINH.

ĐÁP TỪ
BÀI NỮ GIỚI TU TRI

Tôi xem tờ Nồng-cổ ngày 13 Septembre trước số 10, tôi thấy mấy lời luận về việc hàng Tàu với hàng Bắc, của cô Trần-ân-Nữ, thiệt đáng mặt tài ba lợi lạc, song xem đến thấy: hiểu đều, cô trách cứ bạn nữ-lưu, tôi lấy làm cảm động mà thò thẻ mấy lời này: Cô Trần ời! Trong bọn đôn-hà cũng có người vậy người khác, như mấy kẻ giàu sang của tiền đây đây bằng lựa nhòm nha, cho đến coi áo mặt mà ngủ họ cũng dùng hàng Thượng-hải, hay là hàng Nhứt-bồn, chẳng thấy họ mặt vải bố bao giờ, giàu cho tới tực đó, đâu có mua năm bảy áo hàng Bắc mà mặt xai xỉ trong nhà, ấy là giúp một việc Thượng-mãi cho đồng-ban ta. Vì đâu nó có mau hư mau rách cũng chẳng đến đổi gì, mà họ cứ giữ cái áo thiên tương tác biệt cho nên cô trách cũng phải lắm chứ. Nhưng mà thương hại cho những kẻ nghèo nàn, ăn mặt (hết) thương, làm cho tới da chảy mảy nám, tiện tận mới đư động sấm bầy đồng bạc, cũng làm công chẳng kể gì, đem mà mua một cái áo mà mặt thì sao họ cũng mua hàng Tàu hoặc là minh-từu chỉ đánh, hay là nhiều minh-gô, ấy là sự chất mặt một cái áo động đôi ba năm, còn hàng Bắc tuy vậy chứ nó cũng là kém sút, bạn nó năm bảy tháng thì thấy nó đồ lông rồi kể bắt tay rách, nếu mà liệu theo ý cô, sợ làm giàu cho khách-trú, ấy có phải là hại cho cái bọn nhà nghèo ta chăng? Cô Trần-ân-Nữ ời! Tôi xin bồi thêm có một ít lời, tôi đây thiệt là xấu hình xấu dạng hơn mỗi người, đầu quần, môi trớt, răng thì hồ trắng lại vó, theo như lời của cô luận đây, từ này về sau tôi mặc sống những hàng Bắc chỉ cho khỏi tương tâm tôi, nó biết tôi giúp một việc Thượng-mãi cho đồng-ban ta, chừng đó chất tôi rõ nên một người đẹp đẽ, lại trắng da đôi tóc chớ phải chơi gì, ít lời quê-kịch xin có mượn chớ chấp nê.

Madame TRẦN-KIM-TIẾN.

Cô Trần-Kim.

Tự thuở đến nay, cái tục người mình ai ai cũng vậy, hề thấy gà lôi thì gọi là gà Tây, thấy gà sao thì cho là gà Nhứt-bồn, hoặc trái cây nào lớn trái thì cứ gọi là ời Tây, ời Tàu, thơm Nhứt-bồn vẫn vậy, chớ chẳng hề truy nguyên ra cho biết chắc gốc ở đâu. Huông chi, là hàng lựa, thì tùy hàng nào mỏng nhẹ thì cho là hàng Bắc, còn hàng nào dày, tốt thì lại gọi là hàng Tàu, chưa ai phân biệt được, chớ kỳ thiệt những hàng mà lâu nay người Nam ta hay gọi là hàng Bắc đó không phải quả là ở Bắc đâu, thiệt hàng ở Bắc-kỳ thì có kém chi là hàng Tàu, đều tốt cùng không tốt là tại mình làm những bọn *Tơ hồ gạo chằm đó* mà thôi, nếu mua được thiệt hàng Bắc-kỳ rồi thì có mới rõ những lời luận của cô Trần-ân-Nữ là lời chánh luận. Huông chi việc giúp đồng-ban là một việc nghĩa đáng làm, hà tất phải cầu chấp làm chi, cho lưỡng Trần tương khích, mà phải hại tinh đồng tánh chẳng có??

Chữ-bút.

Giấy LE NIL là giấy
tinh-anh thượng hạng.

HỘI DẦU CẦU
THUDAUMOT

Hôm 6 Octobre Hội dầu cầu Thủ-dầu-một có bày một cuộc hát chơi động lấy tiền nê cho Hội làm phước.

Hát tuồng: **Vì-nước quên nhà**
(Hai xuât)

Khi hát tuồng này thì cũng có nhạ trỗi. Khi đánh bài xuất trận khi lại thổi lợp ở tại trận, có điều nữa. Xương ca đủ cách như bọn bát người Âu-châu vậy.

Tuồng « vì nước quên nhà » đây là tuồng mới đặt song cũng đủ trung canng nghĩa khí, hi nộ ai ở cũng đủ.

Như tên Emile, nhà nghèo, cha già, mẹ già, con thơ bữa đói bữa no, chớ cứ giữ một tấm lòng trung, vừa nghe quốc-gia đương lúc bảo hùng, liền vào tậ Thung đường mà xin xuất trận. Thấy con vợ lao đao lặn lội, thêm cha già tuổi hạt đã cao, lụy lòng rơi, ruộc lại quận đau, muốn ở lại song quê hương lâm nạn.

Tuy là tình lâm vậy chớ nghĩ lại: Sống thác người đều hữu mạng, dầu ở nhà số mạng cũng nan đảo, cha nghe con thỏ thẻ âm báo, liền quyết chí xuât con xuất trận.

Ở này con, con chớ lo cho cha làm chi, cứ quê hương làm trước, rắng thình lòng lược tới trận trung, trung canng nghĩa khí phải giữ cho cùng vậy mới lợi Nam hơn chi chí. Đừng nghe vợ những lời than thỉ, mà quên câu « Quốc loạn thừc trung thân ». Dầu mà cha nhắm mắt cũng an thân, miếng trẻ được danh vang bốn biển, con tua khá ra trường tháo điều tập lãnh nghề cầm súng nang thương. Khá thát nang công giúp quê-hương, lập danh phận cho cha vinh hiển.

Emile nghe cha khuyên như vậy thì đã quyết lòng ra trường tháo điếm, một thanh gươm ngọn sáng chẳng vị tình.

Gặp Đức quân bá vạn hùng-binh, lòng chẳng rúng ra oai Hạng-vô. Chém Đức tặc thây năm như kiến cỏ.

Song rũi cho Emile, rũi mà cũng may, rũi là rũi đạn văng ra trúng tại nơi tay, còn may là may, vít nó cũng sơ sai. Bó dịt rồi đầu đó an bài. Emile đượ: 2 mươi ngày an dưỡng.

Quan trên thấy, thế hữu công thì tặc thường, ban Khuê-bái-vinh h ền biết bao. Khi về nhà cha hãy còn đau, song cha gặp con như hạng gặp mưa rào, còn chồng gặp vợ như ngư đắc thủy. Ít lời ngu ời, xin miếng chắp đỡ hay.

E. LÉ-MINU-TIEN chiết tuôn

Lúc mới mở hội thì có quan Phủ TRẦN-quang-Nhà ra đọc một bài điều-thuyết

bằng tiếng Langsa. Kế đó có thầy Lê-minh-Tâm cũng đọc một bài như vậy:

Quý Ông, quý Bà.

Tôi xin thay mặt cho Hội Diên-cầu đến trước đây cảm tạ quý ông, quý bà, có ông cháu cố đến dự thánh cuộc hát của chúng tôi thiết lập.

Quan phủ mới đọc bài diễn thuyết tiếng Langsa. trước là cảm ơn quan chủ tỉnh cho phép hội chúng tôi lập cuộc hí viện này định quyền tiền tế cấp cho những kẻ bị tai nạn trong việc binh-cách, giúp cho những kẻ mất cha là mẹ, và trợ trợ cho những người vì nước quên nhà, sao là cảm ơn các quan Langsa; các viên quan Annam, qui chức các lãng trong hạt và chư vị đương hiện diện tại nơi đây, chẳng ngại khó nhọc, xa xôi đến chỗ chật hẹp mà xem cuộc hát chúng tôi.

Quý ông, quý bà, cũng chân biết: khi đức tặc đầy động cang qua, đem binh tàn bại, xâm lăng bờ cõi của Mâu-quốc, thì đã có nhiều người hùng vĩ, xin vào đầu quân định khừ trừ loài tặc đảng. Đạp tuyết năm sương, xông nơi trận thương, một lòng sắt đá, phơi gan trái mắt nơi chốn trận đồ, quyết tử chiến mà bảo thủ quê-hương. Những người ấy coi mạng nhẹ đương lồng, đương sanh tử như tên hay trước mắt, xa cha mẹ, bỏ vợ là con, đội nguyệt mang sao, một lòng ái quốc trung quân, chẳng hề nao núng.

Còn như chúng ta, xa nơi chiến địa, khi lo nhà cửa hư hao ở an một chỗ, mỗi một đều có các quan thay mặt cho Đại-Pháp lo cho được an cư lạc nghiệp, lo bảo hộ con dân cho khỏi nơi thủy hỏa. Ông ấy sinh tay non hiểm, song mình phải làm làm sao cho có ít cho những người vì quốc vong xu, đều chức bảo hộ không lẽ mình điếm nhiên tọa thị.

Vậy chúng tôi mới lập đảng trường này trước là giúp vui một giây phút, sau nữa trông lòng quần đại của bạn đồng ban hiệp nhau đa thiểu giúp kẻ vô cô, trong lúc chiến tranh này.

Cuộc này mà thành tựu thì trước nhờ quan chủ tỉnh có lòng chiếu cố, lại có

các viên quan bên Bồ và bên giáo huấn sáng lòng trợ lực.

Tuy là Thủ-đầu-một chẳng được diễn địa phải mỹ, như các hạt khác trong Nam-kỳ, song chúng ta phải làm làm sao cho Mâu-quốc biết rằng trong hạt nhỏ nhỏi mà bà tánh thấy đều giữ lòng trung hậu.

Quý ông, quý bà cũng rõ rằng mấy hạt khác đã ghe phen lập cuộc này, bấy cuộc kia định quyền tiền tế giúp cho các Hội làm phước.

Hạt mình đây cũng phải chen vui với mấy hạt ấy định làm cho rạng danh xứ ta chớ.

Vậy chúng ta rập nhau một tiếng tụng hô: Đại-pháp vạn tuế.

Thủ đầu-Một thái-bình.

NHÀN ĐÀM

Hết làm lạnh

Vợ Xú. — Anh sao há tiện quá bộ, không sợ người ta cười. Nhà cũng khá sao không dám mua một cái nón mà đội, để có đi đâu thì đi đâu trên.

Xú. — Nón lúc này mắc quá mà không tốt. Lại tao đi đâu trên quen, đội nón chịu không được.

— Mắc gì mà mắc. Sớm mai này, tôi đi chợ về ngan tiệm chệt Chia, thầy thàng cha đó mua một cái nón xám, thứ của thàng Hoét đội, mà có bốn đồng bạc.

— Mấy nói chơi sao chứ! Nón đó tới tám đồng rưỡi lận mà.

— Có đâu mà giữ vậy. Tôi thấy tạng mặt. Anh không tin đem bốn đồng đi mua thử coi.

— Ủ, có vậy thì tao đi, mua được hay không cũng chẳng hại gì.

Xú mở tủ lấy bạc ra đi một chặp trở về. Vợ hỏi.

— Ủa, chớ nón anh mua ở đâu mà lại về không? Xú cười nguẩn-nguẩn nói:

— Bữa nay may thiệt, mới bước ra khỏi nhà đã thấy có lợi.

— Lợi gì?

— Đùng có nóng mà. Thông thàng tao nhớ, nói cho mà nghe. Tao lại chệt Chia mua cái nón xám thiệt có bốn đồng.

— Mua được chớ nón ở đâu?

— Thì để tao thuật hết chớ.

— Nói lịa đi, tôi nóng nghe lắm.

— Tao bước ra vừa khỏi tiệm, có thầy thông nào lạ mặt, năn-nỉ biểu bán lại 5\$

— Rồi anh có bán không?

— Bán chớ sao không.

— Trời ơi!!!

— Cái gì mà kêu trời. Không cực nhọc gì mà có lời được một đồng bạc. Tao bán cái nón, rồi...

— Rồi sao?

— Rồi tao trở vô tiệm, biểu chệt bán cái khác. Nó không bán, lại nói: « Hò, đợ của lý bèo bán một cây mà thôi xó! Lý món mó một cái lư, để bèo đợ lý mó ngô bán chớ » Sao có mấy biểu nó mới bán, bộ nó chớ-tiền của tao ăn mắc cỡ sao chớ! Tao nghĩ lại hồi nào đến bây giờ không có nón lại sao? Nền bỏ đi về, không thêm cái-cọ với chệt Chia làm chi.

Đi dọc đường tao nhớ lại tức cười. Thấy thông đó thiệt là quê. Bước thàng vô tiệm có mắt công gì mà được một đồng bạc hút thuốc, một chút mà lời!

— Lẽ chớ lời gì.

— Lẽ, mua bốn đồng bán năm đồng, lẽ?

— Chớ gì, lẽ bết ba đồng rưỡi đa.

— Sao vậy?

— Thì mắc anh rit quá, tôi sợ anh chớ mắc không mua, tôi đưa trước cho chệt Chia bốn đồng rưỡi, biểu nó bán, lấy thêm của anh bốn đồng nữa. Ai để anh làm lều vậy?

— Sao mấy không nói trước?

— Nói trước động anh biểu lấy tiền lại.

— Vậy khỏi mất ba đồng rưỡi. Hết làm lạnh nữa.

TRẦN-LẠC-TIÊU.

續探小說

Trình thám tiên thuyết

(Tiếp theo)

Lại-xuân-Điền lại hỏi: « vậy chớ tờ chứng-thờ làm tại trong chùa Hòa-thượng lúc nó ở đâu? »

— Lúc nó nóng lý luôn hết, không hiểu vì cơ nào mà những việc đình hôn

vời nhau, tan-tịch gì nâng cũng làm cho tuyệt hết.

— Nếu chớ gì không có hết, thì làm sao mà tới quan cho được.

— Đã biết rằng không có chứng cứ, vậy chớ lấy theo pháp-luật, thì nâng đình ước lên với tôi đó, không đủ mà hiện giải được sao? Tiên-sanh ơi! Tiên-sanh, người mà Tiên-sanh quyền-ái, Tiên-sanh cho là tuyệt-đại giai-nhân, Tiên-sanh thường khâm-mộ ấy là nâng đó, thật Tiên-sanh chưa rõ nâng ấy giso tình với tôi thế nào? cho nên.....

Nói đến đó vùng nin đi. Không nói nữa! Lại-xuân-Điền nghe nói thì lấy làm lạ, vừa muốn cắt hỏi, thì Nghiêm-thiên-Lý đứng giầy nói rằng: « Ồi thôi! cũng không nên nói làm chi. » Và nói và quây-quá đi tuốt.

Lại-xuân-Điền đứng sững ngó mông theo một hồi rồi nghĩ thầm rằng: « Theo lời hân nói đây thì chắc là hân đã có dính ước với Xảo-Châu, đến nay Xảo-Châu trở lòng, rồi không biết hân nghe ai nói, mà hân nghĩ cho ta muốn kết hảo với Xảo-Châu, nên Xảo-Châu mới trở lòng như vậy; hân chỉ mà hân đến thăm ta, ấy là có ý cho ta biết rằng Xảo-Châu đã có dính ước trước với hân rồi đây chớ gì. Mà nếu hân có dính ước với Xảo-Châu thì chắc sao hân cũng có quang-hệ với vụ án này chớ chẳng không, vậy thì ta phải theo hân mà dò thử coi. »

Năm giờ chiều, Lại-xuân-Điền kêu xe đi tuốt đến đường Đức-kỳ-Lợi, vào nhà Quảng-an-khách-sạn mà hỏi thăm. Té ra người chủ khách-sạn nói rằng va đá xuống tàu mà về nước. Âu-lê, tàu chạy bởi ba giờ chiều rồi, Lại-xuân-Điền không tin, lại đến bến tàu mà hỏi. Té ra trên bảng biển tên bộ-hành đi chuyến tàu ấy có ba chữ Nghiêm-thiên-Lý rõ ràng. Lại-xuân-Điền lại càng phát nghi hơn nữa mà nói rằng: « Quả rồi, đây chắc là hân sợ tội mà trốn chớ gì. » Muốn tinh đi nói cho Tiểu-qui Trình-thám hay, vòng nhớ lại lời của Trình-vân-Việt nói hôm nọ cũng chỉ hân là hân-thủ, chỉ bằng qua đó hồi lại cho rõ thì hay hơn. Nghĩ như vậy liền trở về nhà, viết một phong thư, tỏ hết những việc của Nghiêm-thiên-Lý về Âu-lê cho Tiểu-qui Trình-Thám nghe.

May đầu thư việc vừa rồi thì có Trình-vân-Việt đến thăm. Xuân-Điền mời ngồi rồi nói rằng: « Thiệt may quá, tôi vừa muốn đi tìm Túc-hạ, vì một việc ý muốn hỏi thăm, ai để Túc-hạ lại qua đây, ấy cũng là cái may đó, (đây phong qua đó, đó lại sang đây, may ỉ.) »

— Thầy muốn kiếm tôi có việc chi?

— Thì hôm nọ Túc-hạ nói rằng Nghiêm-thiên-Lý là đứa hân-thủ, xưa rày Túc-hạ không chịu nói ra, vậy chớ Túc-hạ mới nghĩ cho hân hồi nào vậy? — Ồ! Lời tôi nói hôm nọ đó, chẳng qua là nhằm lúc tôi giận mà tôi nói-bậy vậy thôi, chớ có bằng-cớ chi mà nghĩ cho hân là đứa hân-phạm được.

— Hừ! vậy mà Túc-hạ còn che đở cho hân nữa sao? Huỳnh-Thăng với bọn gia-đình của Vương-vĩnh-Tiên đều nghi chớ hân hết cả, chỉ còn có một mình Túc-hạ là người tin cậy của họ Vương, lại đi che đậy cho đứa hân-phạm đó mà thôi.

— Ồ! vậy chớ Huỳnh-Thăng có nói với Tiên-sanh rằng Nghiêm-thiên-Lý là đứa đáng nghi làm sao?

(Sau sẽ tiếp theo)

NGUYỄN-CHÍNH-ĐẠT.

Rượu Sâm-banh hiện MARQUIS DE BERGEY là rượu nhứt hảo hạng

THI PHỒ

Thơ mời Du-hổ.

Mùa thu tháng tám gió trăng trong, Sớm soạn Du-hổ tại biển đông, Rượu cúc vui chơi trên chiếc lá,

Thi ngâm bộ vận giữa giòng sông, Mỗi năm nhớ bạn đều thương tưởng, Mấy tháng không quên phải đợi trông,

Cần thính khư văn cùng bạn hữu, Đêm rằm chiếu tự xuống thuyền đông.

Thông-phán, LA-THÀNH-ĐIỂM.

Bộ vận.

Nguyệt đưa ba thu nguyệt rạng trong, Du-hổ chạnh bạn ngắm rừng đông,

Nay xưa chẳng cái soi màu cúc, Hân xóm đầu xây giọt nước sông,

Một đêm phong lưu người dễ kiếm, Cầu ngâm yêu điệu khách khôn trông,

Bỉ heo một tiệc đều bày sẵn, Đám chén cưu vui mặt ý đồng.

Hương-sư, PHAN-NỮ-PHƯƠNG.

Bộ vận.

Trời thu cũng biết có trăng trong, Lo nỗi không nên hội hiệp đông,

Thuyền bé chưa đi cơn sóng gió, Gan Tô còn hồ mặt non sông,

Minh-hoàng thuở nọ đầu mơ tưởng, Tô-tử đêm này khó đợi trông,

Nhà hẹp đủ đúng vườn tám thước, Sông dài xin đó thích tình đông.

Tri-giáo, NGUYỄN-HANH-CỬ.

Du hổ.

Gió nước trời trăng một sắc đông, Sông Châu vẫy bạn trải sang đông,

Ông câu in ở suối dòng bích, Ấ Tô xé xang vạt áo bông,

Trót tới hồng nhan thơ Lý-bạch, Nghiêm hân bạch cúc rượu Tô công,

Thú vui chẳng kém nơi sông bích, Trận nhạn bày ở tiếng tiếng chông.

Hương-chủ, BỒ-THĂNG-CẢNH.

Hạ

Trăng giới sông thu nổi vỹ rồng, Du hổ cùng bạn dạo tây đông,

Nước trong mây trắng pha màu bích, Tuyết rạng trời tha h dợt sắc hồng,

Chải vịnh Cao-san chim chớp cánh, Tiểu ngâm Lưu-thủy cúc đơm bông,

Rượu tô đờn bá in tái trời, Nghe khúc Tương-như cạnh chén đồng.

Hương-giáo, NGUYỄN-KHUYẾT-TRUNG.

Hạ

Trời thu sắc nước chói hồng hồng, Chợt thấy vầng trăng rạng hường đông,

Thuyền lái ghéu ngao đưa bóng thỏ, Tầu thi ngâm vịnh thích tình sông,

Bạn hiền cảnh lịch vui không mỏi, Gió mát giòng xuôi hứng cũng đồng.

Chân mắt thử coi đũa thì sự,
Hồng ngày ón cổ lúc tang bồng.
Giáo-aho, Nguyễn-xuất-Tiến.

Hựu

Bây tiệc Du hồ sáng trạo chu,
Chơi trăng hồng mát với chừ nhu,
Vài hồ rượy thánh tri hào-kiệt,
Một đũa thì thần rõ tượng phu,
Năm đức (àng khôn muốn dặm sàng,
Ngọn đèn tạo hóa chói ngàn thờ,
Mềm này cong lạc bằng nga chiếu,
Dưới nước trên thườn gió khỏe ru.

Võ-quan-Nhu, clerc d'avocat.

Hựu

Vầng thu rục rờ giữa giòng sông,
Đu từ đêm này thường nguyệt đồng,
Chén rượy Đào-nguyên thườn nông sự,
Chiếc thuyền Tô-tử thả mình mong,
Hằng-nga kia đã soi lò lạc,
Thái-bạch sao mà để đợi trông,
Một khúc ngâm ngời thêm một khúc,
Thơ Thần rượy Thánh bấy lâu đồng.

Trí giáo, NGUYỄN-THANH-CỬ.

Hựu

Thường nguyệt đêm thu nước chói hồng,
Đu-hồ kết bạn phải tình đồng,
Một thuyền Tô-tử ón nơi cầu,
Năm khúc Đào-nguyên thổi chập chông,
Cá lội đũa sông coi hơn hồ,
Chim bay chót núi tuyết vui lòng,
Phong lưu trong cuộc n.ười trăm tuổi,
G.à trẻ cũng nhau giỡn mặt sông.

Thơ-g-phán, LA-HÀNH-ĐIEM.

Đề: Vì đũa giải kiết đũa đũa, thì đem
vàng đá mà liêu với thần:

THI RĂNG:

Vàng đá giải kiết đũa đũa,
Vàng đá đánh ai, quyết một liêu;
Giọt máu thà cam givt p.ấn mông,
Giọng tương đầu ch. luy người yêu;
Xe tơ l.ũ: đợi rằng gi.ết ng.ầu,
Bầu c.ổ hồng trông c.ổ gánh triều;
Hỏi kẻ tinh chuang hay, li.ết ch.àng?
K.iến-thiên ng.óng bạn ru.ột tr.à n. chi.êu.

S. Lý T. P. Phạm Penh.

TÚY KIỀU GIẢI NGHĨA

- « Một người dẽ có mây thân!
- « Hoa xuân đương nhụy, (1) ngày xuân còn dài.
- « Cũng là lờ một lăm hai,
- « Đá vàng (2) sao nở ép nài mưa mây?
- « Lờ chơn trót đá vào đây,
- « Khóa buồng xuân, dẽ đợi ngày đào-non (3).
- « Người còn thì của hãy còn; (4).
- « Kiềm nơi xứng đáng lăm con cái nhà!
- « Lăm chi tội báo oan-gia,
- « Thiệt mình mà hại đến ta hay gì? »
- Kẻ tai mây nổi nân-ni,
- Nàng nghe dượng cũng thị-phi rạch-ròi (5),
- Và trong thân mộng mây lời,
- Cúc-nhan (6) thì cũng có trời ở trong.
- Kiếp rầy nợ trả chưa xong,
- Lăm chi thêm một nợ chông (7) kiếp sau?
- Lặng nghe ngâm-nghi gót đầu (8),
- Thưa rằng: « Ai có muốn đầu thế này!
- « Được như lời thề là may!
- « Hân rạng mai có nhự rày cho chàng?
- « Sự khi ong-bướm dài-dàng,
- « Đền đếu sông dụ, sao bằng thác trong? »

NGHĨA XUÔI:

Bom rằng: « Này con ơi! Sao con đại? Người ở đời dẽ có mây thân mà con phóng liêu mạng vậy? Chớ như con nay hãy còn phong kín nhụy đào, lại thêm mặt hoa mây liêu, cá lạng nhựn sa thì ngày vui trong lúc xuân-sinh của con hãy còn dài dài-dàng-dàng. Sao con lại không xét mấy

Rằng: « Một người có một thân chớ mây! Mà nay hoa xuân của nàng hãy còn phong kín nhụy đào thì ngày vui của nàng hãy còn dài.

Cũng bởi một là lờ hai là lăm, chớ đã biết rằng là đá vàng thì ai nở đi ép nài mưa mây!

Thôi, nàng đã lờ chơn mà lọt vào đây rồi, vậy thì khóa buồng xuân lại để đợi ngày kiem đôi bạn lăm an.

Nàng còn sống thì cái của ta đã xuất ra mua nàng mới còn. Ấy vậy để ta đòi nàng là con cái trong nhà dựng tìm nơi xứng đáng.

Chớ dẽ lăm chi tội báo oan-gia. Nghĩ coi đã thiệt mình nàng mà thêm hại cho ta thì hay gì đâu? »

Tú-bà kể tai nân-ni mây nổi lăm cho Kiều nghe thắm-ngâm rạch-ròi việc thị-phi.

Vả lại nghĩ mấy lời thân mộng nói, xét ra việc tiền cũng báo hậu cũng là có trời ở trong.

Nếu kiếp này chưa trả cho xong hết nợ thì chết lăm chi mà để cho một mối nợ chập-chông cho kiếp sau?

Bởi vậy nề lặng nghe, rồi ngâm-nghi từ gót tới đầu rồi thưa rằng: « Ai có muốn chết chỉ như vậy!

Thoàn người ở được như lời ấy thì rất may cho tôi. Song biết rằng mai một có được như nay chăng?

Sự khi mà bắt tôi dài-dàng ong-bướm, thối thã là thác trong hồ là sông đục.

đều. Chớ như mà bảo con lăm đũa ấy là bởi má lăm-lở, tưởng con như đũa con gái kia ham có một đũa ong-bướm, vui có một việc trắng-hoa. Đến nay mà rõ lại con là gái biết đũa, trọn một lòng trinh-bạch thì má đi ép-đàng con lăm đũa nhơn-nhớp ấy sao mà con phóng ngai! Thôi con

đã lờ hước trái chơn lạc vào chôn nấy, vậy con hãy óm duyên mà chớ ngày xuất-giã. Một mai má có gặp nơi nào sang giàu quyeu-quôi, má đòi rằng con là con cái trong nhà, mà gả con cho con nhỏ, há chẳng nên sao? Chớ nay, con dám hòng má thác đi, đã hại lầy thân con mà thêm mất bạc của má là khác nữa. Coi hại là đường nào??»

Kiều nghe Tú-bà to nhỏ mây lời, phân rành đũa lợi hại, thì thắm tình trong bụng, nếu như lời thần trong diêm-nhiêm-bao chẳng sai, thì chạy trời sao khỏi. Kiếp này nợ trần chưa trả hết, kiếp sau lại phải nợ đốn-dập thêm. Thà là đánh liêu rồi may, cay đắng thế nào, miếng được rảnh rồi nợ thê.

Nghĩ như vậy mới đáp: « Con người ở đời ai lại chẳng ham sống mà chịu chết là nghĩa gì! Nhưng mà đến đời quên mình thì cũng rãng rãng nên mới! Thoàn như lời người chắc-chắn, chẳng phải là giết thân-diêu-yếu. Song tôi còn e lăm người ói. Ngày nay được vậy, biết ngày mai có vậy? Cha chả! Đền chừnng đái

bướm đượ ong thì... Thôi đi người ói! Thác mà được trong còn hơn sông chừnng đái.»

DIỄN TỊCH

(1) Nhụy. — Đây là chỉ hơi còn búp, nhụy còn ở chỗ kín-đào.

(2) Đào-vàng. — Lòng trong-sạch, sự trinh-tiết.

(3) Đào-non. — Kinh-thi có câu: « Đào chi yêu-yêu, kỳ điệp trần-trần, chi tử vu qui, nghi kỳ gia nhân. » Nghĩa rằng: « Cây đào non-nốt, lá nó xanh-xanh là ngày con gái lầy chông. »

(4) Câu này nói tắt quá. Người còn thì nói về Tây-Kiều; của hãy còn lại nói về tiền-bạc, của-chài của Tú-bà.

(5) Rạch-ròi. — Rê-ròi, rãnh-rẻ, rò-ràng.

(6) Túc-nhan. — Việc tiền khiên, việc kiếp trước, tiền cãng. Đây có ý nói kiếp trước mình lăm-lời đã có trời biên-chếp rồi. Kiếp này thế nào cũng phải trả.

(7) Chông. — Chông-chập, đốn-dập.

(8) Gót đầu. — Từ gót chỉ đầu, nghĩa là đủ hết mọi lẽ.

(Sau sẽ tiếp theo)

Thước-mưu-Bi.

Thời nông tạp đạo

« Có hồi bí hồi thời, người có lúc thườn lạc suy, miệt 0-môn từ năm 1904 cho đến năm 1910 các nhà điền chủ bị nghĩa cũng vì ruộng với đất, 100 mẫu cho ruộng đặng chừng 30 mẫu, còn 70 mẫu là không; 30 mẫu cho ruộng đặng đó mỗi công chừng một tâu hoặc một gia mà thôi, có người vì bấy nhiêu ấy mà phải dũ từ, đem tam canh suốt mùng vào thúng bông con đác vợ học theo kế Khổng-Minh.

Coi vậy mà trời có mưa có nắng, nước có lớn có ròng; từ năm 1911 đến nay trời ngó lại, mùa màng đặng khá, thiên hạ các nơi vào đó ở làm ruộng rất đặng, đua nhau mà ruộng ruộng, đất ấy bây giờ lúa ruộng cho đến 4, 5 gaj một công, như vậy cũng không chỉ lạ, duy có miếng đất Đôn-Dông là đất hoan địa của Quốc-gia một trăm mấy mươi muon công đua nhau lăm cũng hết. Kể nài lăm trước có bóa cần cho kẻ lăm sau ruộng ấy bạc mặ; (lăm chủ đất tàm như thế mà có nhiều người khá khiên.)

THỨ GIANG-HỒ

(Tích Giu-ly-oc du-ngoan)

Xứ Lý-ly-bu

HỒI THỨ NHÌ

(Tiếp theo)

Ngựa của Đức Vua và chiến-mã tập mỗi ngày trước mặt tôi. Ngựa thì nhảy qua bàn tay còn quân mã-kỵ nhảy qua bàn chơn tôi. Nhảy qua khỏi thì cho là giỏi lắm. Tôi lại bày cuộc chơi này cũng là vui. Tôi tâu cùng Đức Vua cho vài cái cây cao chừng 7 phen, Vua nghe tôi tâu liền phán dạy quan đầu-cuộc sẽ kiem-lăm thì hành đều tôi xin, qua ngày sau, sáu người tiêu-phu, đánh sáu cái xe có tám con ngựa kéo chớ cây đem cho tôi. Tôi mới lấy chín cây, tôi cặm vườn-vực mỗi bẽ được chừng bảy phân rưỡi. Rồi tôi lấy khăn bì-mũi, cặm thẳng trên mấy

cái cây đó, để cho bốn cây đứng 4 góc lộ lên, còn 5 cây nằm rôi, tôi xin Đức Vua cho tôi 24 tên lính mã-kỵ giỏi. Đức Vua ưng cho, chừng tôi mới bắt từ anh quan và từ anh lính, cả thầy đều có cỡi ngựa và nài-nghệ từ-tế, mà dẽ đứng trên khăn. Chúng nó ở trên đánh giặc cùng nhau coi rất lạ-làng, rất tráng-diệu. Đức Vua chịu cuộc chơi này nên dạy tôi lăm đi lăm lại đôi ba phen cho người coi. Người lại đôi lên trên mà điều-binh khiên tướng. Người lại dạy tôi nắm ghế của Hoàng-Hậu ngồi đưa lên cho người coi. Cũng may trong cuộc chơi chẳng ai bị dũa rúi ro gì cả, song có một ông quan ba bị ngựa dậm lũng cái khăn một lỗ nên té và người và ngựa. Tôi đỡ ãng và ngựa ãng dấy lên. Rồi một tay thì tôi bích cái lỗ rách, còn một tay thì nưng đỡ hết quân mã-kỵ xuống. Con ngựa té bởi này bị trực cãng còn chủ nó thì vô hại. Như vậy mà tôi không dám bày cuộc chơi ấy nữa vì nó cũng sanh tai hại.

Cuộc vui chưa mãn, phúc có tin đến báo cùng Đức-vua rằng tại chỗ mà gặp tôi lúc nọ có một việc lạ. Có vật gì không biết lớn lăm, màu đen, bìa tròn vo chín giữa cũng tròn, cao bằng hai người đứng chông người nầy trên người kia. Tưởng khi vật ấy là một vật chết nên có nhiều người chông với nhau mà leo lên chót vót của vật tròn ấy; chót vót vật ấy thì bằng mặt và lạng, lấy chơn mà dậm thì biết vật ấy ruột lăm phồng. Mấy người thao việc định rằng vật của tôi; và nếu phải như vậy, thì xin Đức-vua dạy quân chớ đem về kinh. Nghe mấy đũa thì tôi biết là quân muốn nói về cái nón của tôi và tôi tâu cùng Đức-vua xin ngài dạy quân đem cho tôi cho chông. Đức-vua nhậm lời tôi xin. Kể ngày mai có quân chớ nón đem cho tôi; nó cũng không hư chi cho lăm và cũng không còn tốt nghĩa là hư chút đỉnh mà thôi. Quân nó lăm lũng hai lỗ ngoài bìa và cột hai cái móc

Nay đất ấy Nhà-nước đã giã giá bán rồi, nhà nông các nơi tỵ đến mường làm công đóng. Mùa màng năm nay ra thế nào chưa biết, chớ tôi xem Nhựt-báo hãy nói miêng trên nước vậy, ngoài Bắc nước lụt, song dóm lại số đất Đôn-Đông thì nó khô như cùn, mà mông lớp bị khô lớp bị chước hư hết; (năm nay lại không có thâu đuôi chộc).

Khổ làm sao cho đều hạ tuần tháng Aot mà hãy còn khô, có chỗ đào ruộng 2 lớp đất mà chưa có nước; cho chỉ lúc tháng Aot này đặng một chút ít cái hại của Bắc-kỳ đó ào đến cho Đôn-Đông thì các điều chủ cùng các nhà nông mường biết mấy.

Tôi chẳng có một chút nào tại số Đôn-Đông cho đủ cầm cây đuối song thấy cảnh tình như thế nên phải ngâm ngùi cho kẻ chon bóng tay lấm.

PHƯƠNG-TRUNG-GIÁP.

Nước màu nhuộm TÓC VÀ RÂU

Một cách mau lẹ hiệu **D. RICHARDS**

Nước màu này tốt nhất, chậm một chút thì thầy tóc râu đổi ra màu **Đỏ dợt. — Đỏ sậm. — Hay là đen huyền**

Theo ý mình muốn. Mà màu nhuộm cũng như là tự nhiên. Hề dùng thì thầy hiệu nghiệm, đã đều tốt mà chẳng hề phai lợt. Dùng nước màu này rất tiện, không mục tóc, mà làm cho tóc mềm, mượt và không rụng được.

Gởi cho hàng một cái măng da 4 quan tiền tây thì hàng sẽ gởi nước màu cho.

HÀNG A. SEGUIN
Rue de Moulis
Môn bài số 153 tại BORDEAUX có trữ bán

nơi hai cái lờ ky, lại có cột một sợi giây và bắt năm con ngựa vạm-vô kéo đi đường đi từ chỗ tôi bỏ cái nón đến tới thì chúng ngoài năm trăm thước, mà cũng may, đất xê ỳ mềm và bằng mặt, nếu không vậy thì còn gì cái nón của tôi.

Kể hai ngày, Đức-vua dạy quân đương ngã chung quanh kinh thành từ tỵ lại sửa soạn đặng điều-binh, Đức-vua lại hạ chiếu sai tôi ra đặng chuẩn-hàng ngàn qua đường cho ba ngàn lính-bộ và một ngàn lính Mã-ky chung qua. Lính-bộ thì sắp một hàng là 24 tên còn lính Mã-ky thì đi 10 người một hàng. Đạo-binh ấy đi có chiến-trống đánh van-dây, cờ-ti nghiêng ngửa và gươm-giáo đưa sáng giới.

Vì tôi đương không biết mấy cái đon xin thả lỏng, nên Đức-vua mới bàn-nghị lên đầu tại Điện-tín-viện (conseil des dépêches). Lần kế tại Cơ-mật-viện (conseil d'Etat) Đức-vua và các ông hội-đồng đều ưng chịu thả lỏng tôi, dạy có một

minh quan Thượng-thư Xích-ky-rết Bôn-gô-lam (Skyresh Bolgolam) không ưng mà thôi. Vì lại quan Thượng-thư này, hồi trước có làm Đốc-thủy-sư (amiral), trí hóa thông minh, ít ai bì kịp, nên Đức-vua tin-cậy ngài hết lòng. Vì vậy nên ngài tâu cùng Đức-vua rằng nếu tôi muốn được thả lỏng thì tôi phải tuân theo các điều của ngài buộc. Đức-vua nhận lời xin. Cách ít lâu, quan Thượng-thư Xích-ky-rết Bôn-gô-lam đi cùng các quan Đại-thần, đến dạy tôi thế rằng tôi chịu tuân theo lời buộc. Tôi thế theo cách xê tôi trước, rồi tôi mới thả theo cách trong xứ. Cách thế cũng lạ lắm. Luật buộc phải nắm ngón cái phía tả trong tay hữu, phải để ngón tay giữa bên hữu trên đầu, phải để ngón tay cái ngay lên tai hữu mà thôi. Đây tôi xin biên các điều mà quan Thượng-thư Xích-ky-rết Bôn-gô-lam buộc tôi. Dịch y theo bản, thì tờ buộc viết như vậy:

Vua xứ Lilliput rất mạnh mẽ, cai-trị một xứ được mười sáu ngàn thước, làm đều các chư-hầu; chơn đạp đất, đầu dựng trời, nháy mắt một cái thì đủ làm cho các vua lân-quốc rung-rây lập-cấp, ý ở dễ thương như mùa xuân, oai-vang như mùa hạ, giàu có như mùa thu, tánh dữ như mùa đông, xuống chiếu truyền cho nhơn dân rất yêu-mến và rất trung-tín của ngài hay rằng dĩ-nhơn phải thế và tuân theo các điều buộc sau này:

Điều thứ nhất. — Nếu ta không đồng ẫn, nhận giấy xin, thì dĩ-nhơn không được ra khỏi nước ta.

Điều thứ nhì. — Nếu ta không có tuyên triệu và không có truyền cho dân hay trong hai giờ trước đặng chúng nó đóng cửa ở nhà, thì dĩ-nhơn không được vào kinh thành.

(Sau sẽ tiếp theo).
TÂN-TRÁI-VÂN

MÁY XAY LỬA
ra gạo trắng

Monsieur Nguyễn-thanh-Liêm có mua máy xay lớn nên muốn bán máy xay lửa nhỏ (xay ra gạo trắng), máy này chạy bằng dầu lửa thừa thường rất phượng tiện, mỗi người đều coi máy được, không cần chi người thạo máy móc cho lắm. Vậy máy ông trong Lục-châu có muốn dùng máy xay ấy xin mời đến nhà hay là viết thư mà thương nghị.

NGUYỄN-THANH-LIÊM.
ở An-hóa (Mytho)

艷容東棧
VIỆM-YUONG ĐÔNG SANG
ở Đường Bđ Charner n° 81 — SAIGON

Lời rao

Kính tỏ cùng Lục-châu quới khách đặng rõ tôi mới lập ra một tiệm ở Saigon đường Charner số 81, để chụp hình và hình cũ làm ra lớn, đồ mới hết thấy ở Hương-Kông đem qua, và có thợ thượng tiếng làm khéo-mau.

Tôi có sắm đủ đồ y phục Langsa Nam Nữ và đồ nữ-trang bản-quốc, đồ thứ. Vậy xin quới khách có thừa điệp đi Saigon ghé tiệm tôi chụp thử mà coi và sau thì rõ việc làm của tôi thế nào.

Hay là có thân-bằng quới-hữu xin làm ơn nói lại tôi rất mang ơn.

Nay kính.

ATELIER de GRAVURE
SUR TOUS MÉTAUX

TRAVAIL SOIGNE
PRIX MODÉRÉS

Kính cùng chư-vị đặng rõ: Tiệm tôi khắc các thứ con dấu bằng đồng có đủ thứ kiểu con dấu thường dùng và con dấu có ngày tháng thay đổi, hoặc con dấu in chữ nổi, không phải là bằng mực. (Tous en cuivre et humide dateur automatique) có mang các thứ con dấu để qui khách in dùng và để giữ gìn đồ vật. Xin qui-khách thân-có, tôi rất cảm ơn lòng nhiệt-thành.

T. KHANH-LONG
Graveur
149, rue Catinat, Saigon

CỘT TRÀM VÀ CỤ TRÀM

Kính cùng Lục-châu chư quân-tử rõ: Tại vựa tôi có trữ đủ thứ Cẩcông Trâm và Cẩcông giá, dài vắn nhỏ lớn đủ thứ đủ hạng, để dùng mà ăn nên nhà, hay là đóng cử cũng được như Liệt-vị muốn mua bao nhiêu hoặc hạng nào thứ nào, xin viết thư cho tôi mà thương lượng giá cả trước cho xong, thì tôi sẽ cho gởi chỗ đến nhà cho Liệt-vị.

Nay kính
TRẦN-TẤN-TÀI
Marchand de bois à Rachgia.

BÁN TÀU HO' I
(CANOT AUTOMOBILE)

Định giá là 2.000 đồng

Có một chiếc tàu hơi (Canot automobile) kiểu doris còn mới tốt, đóng bằng cây giá-ti, dài 6 thước 7 tấc, máy mô-tơ (moteur Peugeot 12 H P.); trong khoan tàu sắp đặt coi rất đẹp; có máy chạy đầu hơi (Acétylène), có buồng (dài 3 thước, ngắn 2 thước 4 tấc), và có ghế chạy dài theo 2 bên bờ, trên ghế có lót nệm, ngồi được 12 người. Bể tuôm hạ tàu (từ lượng tới mặt nước) được 4 tấc, chạy 7 giờ (heures).

Định giá bán là hai ngàn đồng.

Sẽ gởi hình-chụp tàu này cho những người muốn hỏi đặng coi cho rõ mà mua.

Xin do nơi quán nhựt-báo Nông-cổ Min-dâm, hoặc viết thư hoặc điện nghị.

TIỆM HIỆU THÁI-BÌNH

ở 741 ĐƯỜNG COLONEL BOUTONNET SỐ 136
Ngang nhà giấy xe lửa Mytho và Diên-hòa

SAIGON

Tiệm tôi có bán đủ thứ hàng Tàu và hàng Bắc, cấm-châu, cũng-xá, lược-lông, vắn, nhỏ, xuyên, lảnh, vắn vắn, có đủ thứ rượu Tây, bán sỉ và bán lẻ. Có đủ thứ bánh hộp, đồ hộp và đồ gia vị, thuốc bút và y-dược Langsa.

Liệt vị Tôn-hàng cùng qui-khách trước khi lên xe, xin ghé lại tiệm tôi, hoặc dùng rượu giải lao, hoặc dùng café hay là điếm-tám mà chờ xe chạy, tôi đã sắm sẵn chỗ ăn chỗ ngồi rất nên tinh khiết, xin đồng-bang chiếu cố, tôi cảm bội chẳng cùng.

MAI-VÂN-LƯỚC.

ĐỒ MỚI QUA

Nhà Quang-Huy mới tiếp được đủ thứ đồ khi đã và đủ thứ béc bét tay mới sang. Vì nào muốn mua hoặc muốn mượn xin đến thương nghị hoặc viết thư.

Nay kinh
Maison QUANG-HUY
54, rue Vidéot. - Saigon.

PHẬT-SAN

Tổ truyền Huỳnh-thu-Bâm nội ngoại phương mạch.

Ngụ lại bên xe lửa đường Tân-vệ
Số 33 CHỢ LỚN.

— 72 Cách trị bệnh con mắt, bắt cầu đau đờ lâu năm hay là mới phát, miễn là còn thấy yêu sáng mờ mờ một chút thì ít trị được.

— 36 Chứng bệnh Na-phong, hoặc trị được, hoặc hết trị, hết thấy thì biết liền.

— Bệnh Hoa-liêu lâu năm đã thấm nhập trong xương, đi đứng không nổi, cũng chữa được hết.

— Lại còn nhiều phương hoặc chỉ hoặc đốt, trị đủ chứng bệnh. Trị bệnh rất mau, uống thuốc chẳng bao lâu thì thấy mạnh liền.

CAFÉ RESTAURANT

45, rue Amiral Courbet
SAIGON

Kính công chư quý ông qui thầy định

Nay tôi mới lập một quán cơm Tây tại đường Amiral Courbet số 45 Saigon ngang nhà Khách-sạn Nam-đông-Hương, có đủ đồ ăn và bành một cùng đồ điểm tâm ngon tiêu thụ. Cái xin chư ông, có đi đâu tiêu đường, ghé quán tôi chơi, tôi sẽ làm cho vui lòng đẹp ý chư ông.

SAU HOÀN; cần khải

NHI-THIÊN-ĐƯỜNG

PHARMACIE ASIATIQUE

38, Rue de Canton. - Cholon

Tiệm chính ở tại Quảng-dông, ông Lương-y Vi-Tế-Sanh chế ra.

Sưu-Độc-Linh-Dược

(THUỐC TRỊ BỆNH TIÊM-LA)

Bệnh Hoa-liêu là một mắt giặc lớn trong đời văn-minh thế-giới, hề mang lây nó, an chẳng biết ngôn, ngũ không yên giấc, ấy là một giống bệnh rất thâm, rất độc, cho nhân-quần xã-hội. Bởi vậy cho nên từ xưa đến nay những anh-bùng hào-khiet, có nhiều người vì nó mà phải bỏ mình công tuyệt giống, hoặc di truyền lại cho vợ con, ấy cũng đều tại dùng lầm phương thuốc.

Chớ như-tiền-tôi đây, từ ra làm thuốc đến nay, vẫn trị các bệnh Hoa-liêu cũng đã nhiều, gần khắp trong thế-giới, cho nên mới thấy động nhiều cái mới lạ mà nghiệm ra, vì có nhiều thầy trị bệnh Hoa-liêu thì hay dùng những vị Bá-đậu-sương mà xử cho mạnh, hoặc dùng vị Thủy-ngân mà dâng xuống, như vậy thì chẳng những là hại thân mà lại không còn sanh con nữa đặng, ắt phải tuyệt giống tuyệt nòi, cái sự hại ấy rất to. Và chẳng hề cái độc mà nó vào mình, thì nó cứ vào theo mấy nơi mạch máu, chớ không phải là ở ngoài một chỗ, nếu xử như vậy mà xử ra mấy nơi mạch máu trong cả châu-thân đặng sao? Bất quá là lúc cái nhiệt độc nó đương hành mà cho xử ra, hoặc cho nó hạ xuống, đặng mà làm cho bệnh giảm xấp thời đó mà thôi, chớ nói linh chớ độc ấy hay là mạnh trong mình một hai tháng thì là làm to làm đó.

Bởi tôi xét rõ các cơ-xy, nên phải tìm các phương hay và hiệp với các ông Lương-y đặng nghiên cứu các chứng bệnh ấy mà chế thứ thuốc này ra đây, để mà cứu người và giúp đời, và lại tánh thuốc cũng là hòa-bình, không ngứa cũng không xổ lắm, bệnh nặng thì mỗi ngày xử hai lần, còn bệnh nhẹ thì mỗi ngày xử một lần, không đau bụng, cũng như thể người mạnh lại đưa vào các nơi mạch máu mà đuổi các chứng độc, hoặc theo mồ hôi, hoặc theo đường tiêu-tiền, hay là hơi thở mà ra. Dầu cho người không phải bệnh Hoa-liêu mà uống nó, thì nó cũng làm cho huyết dịch sạch sẽ, ăn được nhiều, ngũ yên giấc và sửa diện-mạo sáng láng, tinh-thần khỏe khoắn.

Chú trị các chứng bởi bệnh Hoa-liêu kể ra sau này:

Phong thấp đau xương,	Bán thân bất toại,
Tim-la lở loét,	Đương-mai mọc mọc,
Bau bệnh hột-xoài,	Ưng thư nhọt ghẻ,
Huyết khô huyết độc,	Lát voi lát đống tiền,
Giết độc lỵ lỵ,	Vô danh thủng độc,
Hạch nơi chỗ độc,	Các chứng độc ngoài da.

Như ai có bị mấy chứng bệnh này thì xin đừng có tiết tiết, hãy mua mà uống, vì thuốc này trừ dứt nọc chẳng còn tái đi tái lại nữa. Cách dùng: Mỗi bữa sớm mai uống thuốc nước một muỗng, và tối trước khi ngủ một muỗng. Còn thuốc huân, uống mỗi lần ba huân sau khi ăn cơm trưa và tối, phải tắm mỗi ngày một lần và phải có ăn đồ chua, đồ sống sít.

Mỗi ve thuốc nước và thuốc huân giá là..... 3\$00

ÍCH-NGUỒN-ĐƯỜNG LÃO DƯỢC PHÒNG

Ở ĐƯỜNG AMIRAL ROZE, SỐ 55, TẠI CHỢ-CŨ SAIGON

丸補雙衣金
KIM-Y-SONG-BỒ-HOÀN
Thuốc bổ khí huyết

Lây là tự nhiên mà luận sự sống của người cũng như sự sống của thảo mộc vậy, loài thảo mộc sinh đặng thời thì tươi tốt sức-sống, song cả ngày bị đang nắng gió chẳng đặng nhuần gội giọt mưa cũng như hơi sương tuyết đều rậm rạp cho làm cũng khô thì thành mẩu bèn-dại cho đặng, nếu suy ra sự sống của người cũng vậy. Phạm người bình sanh nương nơi tánh mạng mà tánh mạng do nơi huyết khí, huyết khí giúp đỡ tinh thần để tinh thần sung túc thì sự nhỏ tưởng sau xa, còn huyết khí đang hoà đặng thì thì thân thể cũng dồi dào mạnh, tính mạng vững vàng. Bởi vậy người sanh ra phần nhiều lúc nhỏ vì do tinh tế sắc dục không chừng, hoặc lo lắng quá độ, mỗi mỗi hay gắng sức nhọc lòng, cứ chỉ thì thì, nên phải hao kém tinh thần, lương voi khí huyết, xảy ra đều dần thì thân thể hậu thiên yếu kém, nguồn khí dần suy, nếu muốn cho thân thể hoàn toàn lại như xưa, thì phải bồi bổ huyết khí, dùng đường tinh thần khác nào như loài cỏ cây kia gặp cơn khô héo muốn cho thanh tươi lại thì phải vun phân tưới nước cho kịp thì ắt trở nên thanh mướt thì tươi mà đặng bông trái, vì vậy nên người mà bị suy nhược rồi thì phải bồi bổ khí huyết, vun quén tinh thần ắt đặng phần dần dần ích thọ trường tư-lương phương kỳ là lẽ thường trong sự vệ sanh của người.

Nên Bổn-Đường gia tâm chính tiết mà chế nên phương thuốc Sâm-Như-Kim-Y-Song-Bồ-Hoàn này rất nên thần hiệu, chọn thiết thuốc tốt và các vị tinh hoa huân không nóng không mát phải hiệp trụng theo phép điều đặng nguồn khí, bổ ít tinh thần, áo vòng bao bọc khắp thể kỳ xương, công hay thường phẩm phòng vệ các chứng bệnh kể ra sau này:

Tinh kém huyết khô. Minh gây véc ốm. Mỗi lưng tê gối. Đại hoải tử chi. Tinh thần dần suy. Chẳng vui phòng sự. Lao tâm tiêu tử. Mộng mị đi tinh. Tờ sắc không chừng. Tham vui quá độ. Xảy xam mắt mảy. Nhứt đầu chẳng vàng. Đem năm trăm trục. Ăn uống không tiêu. Làm việc quá nhiều. Nặng nề thân thể. Khi mệt khi khỏe. Bệnh hậu thất điều. Các chứng kể đây. Trị nên hiệu nghiệm. Thuốc này mầu nhiệm. Bởi bổ tinh thần. Chẳng sánh tiền đơ. So tây thuốc phạt.

Thức bổ này bất luận đờn ông đến là già trẻ chỉ đặng đều bổ khí huyết, sung hòa tinh thần đặng lâu mạnh mẽ, mau sanh con, già trẻ nếu trẻ còn đờn trẻ lại thêm sức lực mạnh mẽ, thân thể đặng tức da thịt mịn màng còn như những người suy nhược nhiều thì lịm hủ, (đau mới mạnh) yêu đòi đờn luôn thuốc này trong một tháng chắc thấy bồi bổ thân thể mạnh đặng, trảng kiện tinh thần lại như xưa chẳng sai và lại trừ các chứng lịm hay sẽ dần thành bình, rõ ràng là một phương thuốc vệ sanh rất hay rất quý trên đời.

Một hoàn giá..... 0\$50
Trọn hộp bốn hoàn giá... 1\$80

丸 坤 科 婦
Phụ khoa khôn-phụng hoàn
THUỐC HỮU KINH CHƯƠNG TỬ

Thẩm nghiên đờn bà đờn kinh nguyệt có chứng thì đặng mạnh giỏi hằng ngày, đến gặp cơn sanh đẻ mà đặng mạnh giỏi cũng bởi nhờ nơi thân thể đặng hoà khí huyết sung túc mà ra. Song ai cũng mong mỗi đều mạnh giỏi việc kinh nguyệt cho đúng kỳ và cơn sanh đẻ đặng bình an mọi sự, mà chẳng hay tìm phương giữ mình, tìm thuốc hay dùng ngăn ngừa trước cho khỏi đau hậu hoạn về sau, vì như cây cỏ mà đặng tốt tươi nhờ bởi khí âm đờn hoà huân, còn người mà đặng mạnh mẽ là nhờ nơi khí huyết điều hoà, nên mọi người phải lo phòng trước lúc chưa bệnh, hay hơn là để gặp bệnh mới lo tìm thuốc hay. Xét cho kỹ người sanh thường hay có bệnh không chừng. Đây tóm một đều

- TRỊ NHỮNG CHỨNG
- 1 Đờn bà khí huyết kém suy, đờn kinh không tới chậm con.
 - 2 Đờn kinh hư, hoặc khí nhiều khí ít, trời sực không chừng.
 - 3 Hối đờn kinh không tới liền ra chứng đau bụng.
 - 4 Đờn kinh bế, nghịch hành, ói máu.
 - 5 Đờn kinh khô huyết đợt đợt hoặc đỏ bầm.
 - 6 Huyết bạch, huyết hồng, thân thể ốm o, tinh thần già đượ.
 - 7 Hoặc lo lắng nhiều, một nhọc chầu thân thể hoải.
 - 8 Nghe, tức đau lưng mỗi giờ, ăn không tiêu, nhứt đầu, bụng dạ bần hoàn, mặt mày xạm.
 - 9 Thai bệnh, máy đờn chẳng êm thân thể mới đẻ chi phát thũng.
 - 10 Lúc sanh đẻ huyết dư còn lại, hoặc nhao (thai y) ra không hết mà sanh bệnh.
- Các chứng nói trên đây dùng đến thuốc Khôn-Phụng này tức thì lành đã.
- Một một hoàn giá..... 0\$40
Nguyên một hộp 4 hoàn giá. 1\$50

CÁO BẠCH

Nguyễn tiệm tôi đã khai sáng từ năm 1863 đến nay, chỉ yên chế rờn các thứ thuốc hay thần hiệu, đều có dùng cái nhân Mầu-đơn-phụng làm tin, có gởi bán trong các tỉnh Nam kỳ, xin chư qui-vị có dùng phải nhìn cho kỹ, ắt khỏi lầm lẫn g 5-màu, còn như chư-vị ở xa chợ nhầm chỗ không có, mà muốn dùng thuốc của tôi, hoặc mua về bán, xin viết thư cho tiệm tôi, thì tôi sẽ gởi thuốc lập tức, mà gởi contre remboursement, nghĩa là đem tiền đến nhà thơ mà lãnh thuốc, còn để báo như vậy: M. Ích-nguồn-Đường, rue Amiral Roze n° 55 Saigon. Vốn tôi hàng giữ một lòng chắc chắn (Tiền nghĩa như hậu lợi).

NAM-THÀNH-CƠ CÔNG-TY

Bại-lý cơ xưởng Huà-kỳ bán các thứ máy sau đây

- 1° Máy xay lúa ra gạo trắng số 1, mỗi giờ xay từ 4 tới 6 tạ, giá chắt: 3.000 \$.
- 2° Máy xay lúa ra gạo trắng số 3, mỗi giờ xay từ 2 tới 3 tạ, giá chắt: 2.000 \$.
- 3° Máy xay bột: 500 \$.
- 4° Máy xay bột: 500 \$.
- 5° Máy ép dầu, xay đậu, ép mía làm đường, máy đem nước lên ruộng, máy đèn khí, máy tâu xe-lốp, vân vân. Song chưa biết giá chắt. - Chừng máy lại Saigon chủ mua muốn cho bốn hiệu đến nhà ráp máy và thử cho các việc hoàn tất, thì phải chịu chút đíoh phí lộ và nhơn-công.
- 6° Máy nào không có đèn-khí thì phải dùng đèn-khí chạy dầu, hoặc đèn-gie (chaudière) chạy củi hay là than.

5° Máy ép dầu, xay đậu, ép mía làm đường, máy đem nước lên ruộng, máy đèn khí, máy tâu xe-lốp, vân vân. Song chưa biết giá chắt. - Chừng máy lại Saigon chủ mua muốn cho bốn hiệu đến nhà ráp máy và thử cho các việc hoàn tất, thì phải chịu chút đíoh phí lộ và nhơn-công.

Xử nào không có đèn-khí thì phải dùng đèn-khí chạy dầu, hoặc đèn-gie (chaudière) chạy củi hay là than.

Xin hãy viết thư hoặc đến bưu hiệu mà thương nghị. Giá định đó là hết sức rẻ, không có hàng nào bị kíp, nên bốn hiệu trước có lẽ các nhà cơ phụ sẽ giúp đỡ hàng cho mau thành tựu.

Nay kính.
LÊ-HỮU-NÊN
Directeur de la Compagnie.
233, rue d'Espagne, Saigon.

TIỆM Trương-văn-Hanh SADEC

Có bán xe máy mới và đủ đồ phụ tùng xe máy và sửa xe. Lính thập muốn đến khi đi (carbure) theo cuộc quassa, hôn, tan, số, kỹ-yếu, Tân-gia, hạ-thọ.

Khăn đũa bằng nhiều tây tốt thượng hạng, bán rẻ và bán lẻ vô ruột xe máy hiệu Michellie.

Trương-văn-Hanh,
cửa khải.

PHÚ-TOÀN

19, rue Amiral Courbet, 19
HALES CENTRALES-SAIGON

Kính-công các Ông, các Bà; tiệm tôi đã hiệu PHÚ-TOÀN mới lập tại đường Amiral Courbet, môn bài số 19; có bán đủ thuốc tây của Thượng-Đàng Dược-Phòng G. RENOUX và thuốc Thượng-Hải. - Đã bán y giã nhà thuốc mà cách tiếp rước rất cung kính khiêm nhường theo lệ phép Annam.

Xin các Ông, các Bà thừa bước đến tiệm tôi trước là mua vật dụng sau giúp đỡ-hàng cho thành vượng cuộc thương-mại. Tôi cũng sẵn lòng như thuốc tây các ông các bà muốn hỏi cách dùng nếu vị nào tôi thông hiểu, thì tôi hết sức vui lòng mà bày tỏ. Ban đêm có việc cần dùng kêu cửa tôi cũng vui lòng buôn bán.

Tiệm tôi cũng có bán đủ thứ rượu Langsa; rượu chát, đồ hộp (Conservees alimentaires), Bánh mì hộp, sữa bò, thuốc hút và Cigares. - Giày, nón, khăn, vó. - Dầu thơm, savon thơm, savon Marseille, hàng Tàu, sách vở, thơ tuồng, truyện quốc-ngữ và giấy, viết, mực cho học trò. Như trong Lục-châu chư quân-tử có cần dùng món chi thì chịu khó viết thư lập tức tôi thì hành chẳng sai.

Nay kính.
NGUYỄN-VĂN-TANG Chủ tiệm.

NGUYỄN-VĂN-MIT 110, Rue d'Adran, 110, SAIGON

Kính cáo công chư quý-bưu đặng rõ. Nay tôi mới mở một cái tiệm bán nón Langsa đủ thứ, kiểu lớn nhỏ và đủ thứ màu thật tốt nhất hạng, tại tiệm tôi có một người làm giấy bán nón rất khéo và ăn rẻ hơn các nơi. Xin quý hữu dỗi gót ngọc đến tiệm tôi chơi, trước là coi cho vừa lòng, sau giúp giúp cho đồng-ban. Xin quý-hữu vui lòng đến xem thì rõ.

Như quý-hữu ở các nơi có muốn mua đồ thì gửi thư cho tôi thì tôi sẽ gửi đồ lập tức.

MỸ KỸ

Tiệm họa chơn dung và khắc con dấu
ở đường Turc, số 16
NGANG NHÀ HÀNG MOTTET, SAIGON

Kính cáo công quý khách đặng hay, tại tiệm tôi có iam mà đa bằng đa cam thực đã xanh Tonkin có đủ các tư kiêu.

Có khắc con dấu bằng đồng, mũ thau bằng cây, chạm bản đồng cung nua điều thào mực theo là nhân hiệu, vân vân.... MỘt bia chạm bản đá cẩm thạch.

Có thợ họa chơn dung nhảm hình người mà vẽ bằng dầu sơn vô đỏ, nước thuốc, mực Tàu, viết chỉ than, họa biêu liễn và tranh, họa sơn thủy.

Articles du Tonkin et Chaussures en tous genres.

TRƯƠNG-NGỌC-GIU cửa khải.

QUỲNH-MỸ

NGUYỄN-NGỌC-CU
Số 20, đường Amiral-Courbet
(CHỢ BẾN THÀNH MỚI SAIGON)

Gạo, than, củi, nước-mắm, tìm, cám, trà-bột, trà-tàu, thuốc hút cũng các vật dùng khác.

Nước mắm Phú-quốc ngon thượng hạng

Tiệm này bán rộng nước-mắm ở tỉnh Bình-thuận; không bán nước-mắm làm tại đây. Mua vật chi, hoặc sai đến hàng phố, gửi giấy, thì có kẻ đem đến nhà chẳng sai. Nay tôi lại có dọn chổi ăn cơm nghỉ sạch sẽ tể tể. Muốn dùng cơm tể bữa ăn, hay là muốn dùng cơm thày cũng đặng. Lại có chổi nghỉ ngơi thong thả xin chư ông ghé chơi một phen thì biết.

怡 A-KONG 生

Tiệm may rất khéo
ở đường Duperré, số 87,
SAIGON

Tiệm may này lập ra đã hơn 45 năm rồi, từ ông già tôi lập đến nay; bây giờ tôi kế nghiệp cho ông già tôi may đủ các thứ quần áo theo kiểu Langsa và Hồng-mao, hoặc ni hoặc vải bố bên Âu-châu đủ các thứ. May đã mau, và rất kỹ càng hơn các tiệm khác. Xin chư ông hãy đến tiệm tôi, đặt thử vài món thì tôi cũng sẵn lòng tiếp đãi tể-tể.

Nay kính.

A-KONG

Tailleur

Nº 87, rue Duperré No 87
Saigon

Tiệm khắc con dấu

Kính trình chư quý vị tôi có lập tiệm khắc con dấu đồng và mũ thung (timbre cuivre et caoutchouc) bằng đồng, chạm mộ bia đá cẩm thạch đồ mã (pierres tombales), lại có họa hình chơn dung đủ kiểu vân vân.

Chư vị muốn dùng kiểu nào xin gửi thư cho tôi thì tôi sẽ hết lòng làm cho vừa ý và tính giá thiệt rẻ, tôi rất đợi ơn ở cùng.

Vente d'articles du Tonkin

Có bán các thứ hàng bắc, lụa-xuyến, the, lãnh, bằng-sa, lượt lông, đồ đồng, đồ thau, vân vân.

NGUYỄN-CHI-HOÀ
GRAVEUR

42, Rue Amiral-Dupré. - Saigon

E. POURTOU

Đường Amiral-Dupré, số 33 đến 39
SAIGON

Đã rượu chát đỏ, trắng hiệu Médoc, hiệu Bordeaux, hiệu Bergerac, hiệu Fronsadais, hiệu St-Emilion, hiệu Beaujolais, và hiệu Bourgogne.

Có phân giải rõ ràng chứng cứ rằng không có pha rượu mạnh, ai muốn trah bán không sai, vì rượu tôi mà giá lại rẻ.

BÓN HIỆU SAI TRÈ ĐEM ĐẾN NHÀ Đền hiệu có làm tờ giao kèo với chủ vườn làm rượu có tiếng tại xứ Médoc, và bây giờ vườn có danh ở xứ Bordelais. Kina Pélalo Goudron Robert khai vị (vô) có danh vì hiệp theo phép vô sanh hơn hết.

Rượu Sam-banh, rượu bột cốt Sam-banh, rượu chát, thượng mỹ từ hiệu Bordeaux, hiệu Bourgogne và rượu ăn bán rất nhệ nhàn.

TRONG LỤC CHÁU AI MUỐN MUA SẺ ĐỜI ĐEN CAO SONG CHỖ MUA PHẢI CHỊU TIỀN SỐ PHAI

NAM-HÔNG-PHÁT

KHÁCH SANG
ở đường Boulevard Bonnard, số 106
ngang Gare xe lửa nhỏ Saigon-Cotop,
lại chợ mới Saigon.

Bán rượu tây và rượu xe máy, dầu cococo và dầu alcool.

Có cho mượn phòng nghỉ sạch sẽ rộng mát, giá rẻ.

Qui-quan, Qui-khách ở xa muốn mua thì chịu vật chi thì tôi mua giảm, nhưn kỹ lưỡng gửi tới chỗ ở máy ông.

HOÀN-KU-ET.

LỜI RAO

Kính công tôn bằng quan khách đặng hay: Nhà ngũ hiệu ĐƯƠNG-HU-ĐI-VINH-PHÁT, ở đường AMIRAL COURBET, môn bài 53, Saigon, phòng vệ sạch sẽ tinh anh đã rộng rãi mát mẻ, mà giá tiền rẻ hơn, lại gần gần chánh Saigon, rất tiện bề cho quan khách tới lui, xin rộng lòng thì ăn một chuyến thì sẽ rõ trong tiệm chúng tôi lễ hiền kính sĩ là thế nào.

ANTOINE BÀU, đôn kính.
Nº 53, Amiral Courbet.

GIÁ 0\$40

ĐÔNG ÂM TỰ VI

Có phụ thêm những thẻ không phải đồng âm mà khó viết

DICTIONNAIRE DES HOMONYMES ANNAMITES

Accompagné d'un appendice comprenant tous les mots difficiles à écrire

PAR Nguyễn-văn-Mai

Professeur d'Annamite au Collège Chasseloup-Laubat
Membre du Comité de Perfectionnement de l'Enseignement indigène en Cochinchine.

Trong sách này có đủ những chữ khó viết, hoặc chữ Đông âm cũng chữ không nhằm Đông âm, mà phải viết hỏi hay là ngã, hoặc viết đ hay g ở trước, e hay là t có g hay là không g ở sau.

Như có lời chào thị của quan Đốc học chánh, ngày 31 Aout 1916, dạy rằng: «Đưa các khoa thi tới đây, thì trong những bài học về tiếng Annam quan giám khảo chăm về hỏi về nghi lễ. Vậy nên tôi nghĩ ý dọn hầu này, ở hầu giúp các trò viết chữ quốc ngữ cho đúng theo Ty đĩnh Gê-ô-bri và Paulus của. Họ có nghĩ ngại chữ nào, lật quyển này ra mà coi, thì viết không sai.

Bán tại tiệm Quỳnh-Ngũ, 20, rue Amiral Courbet (Cạnh Đền-thành mới) và các nhà in và bán sách Annam tại Saigon.

SÁCH GIA PHO

(Livres de Famille)

Bổ biên chép tên ông bà cha mẹ, vợ con v.v. các đầu quan hệ trong gia đạo 30 trường, giấy thượng hạng, bìa dày, có nhiều dấu rất hữu ích nên biết.

Giá bán lẻ..... 0\$40

Ở xa mua gửi recomandée. 0\$50

Mua bán lại (đây là mua lại)... 0\$32

Còn mua nhiều cho 30%.

Mỗi nhà nên mua 1 cuốn

bán tại tiệm QUANG-HUY,

54, rue Viénot-Saigon

ấm khít

HÔTEL DE FRANCE

NAM-VIỆT KHÁCH-LẦU

157, Rue Catinat, SAIGON

Lầu này ai ai cũng biết chỗ nhà Hôtel de France là một cái lầu ba tầng cao lớn nguy nga, nay cái hiệu lại là « Nam-Việt Khách-Lầu » có 63 cái phòng rộng lớn sạch sẽ mát mẻ vô cùng, để cho lục-châu chư quân-tử nghỉ ngơi trong khi có dịp phải đến Saigon. Phòng thì phân làm hai hạng: Hạng nhứt và hạng nhì. Lại có sân phòng riêng rộng rãi, để cho vị nào có đam vợ con theo đồng, ở cùng một chỗ cho thuận tiện. Hoặc có muốn giặt giũ, thì có sẵn các thứ rượu tây ngọt ngon tiếu lỗ. Bữa muốn dùng cơm hoặc Tây hoặc Nam, thì bữa-hiêu cũng sẵn lòng tiếp đãi.

Phòng cho mượn ngày thì từ 1\$00 đến 1\$50. Nếu vị nào muốn mượn tháng, thì từ 15\$00 đến 20\$00.

Còn xin chư ông chiếu cố, đến nghỉ thử một phen, chắc sao chư ông cũng vui lòng tại nơi.

NAM-ĐÔNG-LỢI

56, Rue Viénot, Saigon

Hiệu NAM-ĐÔNG-LỢI, là của hãng Annam cũm họ: Nam-kỳ Co-tu-phương-chức-công-ty, lập ra mà bán đủ các thứ.

Hàng-bác.

Hàng-Tau. — Hàng-Tây.

Nón caques, Valises.

Bổ may mũng Annam dệt rẻ và chắc.

Ông sọc thau, sục lọc, ở tron, ở chạm vân vân.

Vòng gai, trà ướp sen, ướp thủy-tiên.

Máy quần áo Annam.

Máy áo quần Tây; đồ trắng, đồ Kaki, áo chemises, blouses.

Bán thiệt giá — may may ăn công rẻ — có mượn được thợ giỏi.

Xin mời quý khách đồng-bang tới xem chơi.

BUI-QUANG-CHIÊU.

NỮ-CÔNG-THẠNH

Băng. — The. — Lược-lông.

Lương. — Sa. — Lá. — Nhiều.

Lãnh. — Xuyên. — Hàng-tàu.

Nhứt-bôn. — Hàng-Tây.

Bán tại tiệm Nữ-công-Thạnh của Mme Trần-quang-Nghiêm tại chợ mới Saigon đường Espagne số 82.

Có thợ may khéo. — Tiệm đáng tin.

Hàng tốt. — Giá rẻ.

Đèn khí. — Từ năm đèn lập sắp lên.

Đèn khí ngọn lửa trắng.

Từ 50 đèn lập sắp lên.

Giấy và Đồ phụ tùng về việc đèn khí.

Mẫu sống đầu lửa và đầu sang.

Bán sỉ và bán lẻ

Tại tiệm Lục-linh Khách-lầu của M. Trần-quang-Nghiêm.

Saigon, đường Espagne số 84.

Giá rẻ hơn các nơi.

PNOM-PENH BAZAR TRƯỜNG-XUÂN

bán sỉ

bán lẻ

Ngôi viết « Sans rivale » hình giống thứ Sergeant Major, mỗi hộp 144 ng. ó, 12 hộp 0\$70. — 144 hộp 77\$00.

Crème đánh giấy đen và vàng 12 hộp nhỏ 0\$45. — 12 hộp lớn 0\$75.

Sách mới: « Tinh hải quật trích » (chuyện đời nay) trọn bộ 2 cuốn mỗi cuốn 0\$30.

Giấy viết thơ: mỗi hộp 50 tờ, 50 bao đôi có màu « Toile Superfine » 12 hộp 9\$85.

Giấy viết thơ: mỗi hộp 50 tờ, 50 bao đôi có màu « Idylle » 12 hộp 9\$80.

Giấy viết thơ: mỗi hộp 50 tờ, 50 bao đôi có màu « Colette » 12 hộp 8\$55.

Bao thơ vàng thứ thượng 3\$00 một ngàn cái.

L. N. D. D.

24-25, Quai Piquet, Pnom-Penh.

VUA LỚN TRỮ ĐỒ VẬT THỰC

NHỮNG NGƯỜI KẾ NGHIỆP HANG MOTIET VÀ CÔNG-TY

H. BLANC và HAUFF

Đường CATINAT, SAIGON

Rượu nho đỏ và trắng (thùng và ra ve)

EAU DE TABLE NATURELLE

Perrier

WITH WHISKY, BRANDY, WIGLES, LIQUEUR

Nước PERRIER

Như Soda, mua nguyên-đựng và ve, ve lớn, ve phân nửa và ve góc tư.

Sữa hiện CON GẤU

Sữa tươi tốt như mới vắt ra

SỮA ĐẶC NGỌT CONDENSE

Sữa đặc đường dương condensé

Vàng sữa béo lên

Sữa bò hiệu CON GẤU tại hành Suisse làm ra

Giấy hút thuốc hiệu CHAUVE-SOURIS

Máy viết chữ hiệu UNDERWOOD, viết rõ ràng lắm.

Bijouterie Saigonnaise

TIỆM MINH-THÀNH HÒA BÁN ĐỒ NỮ-TRANG 23, Rue Schroeder, 23 — Saigon

Kính tôi cho lục-châu chư quý-khách định rõ: Nay tôi có mở một tiệm bán đồ nữ-trang theo kiểu kiêu-thời, rất nên xinh đẹp ở tại chợ Saigon đường Schroeder số 23. Khi trước tôi có lập tiệm bán đồ nữ-trang ở Chợ-lớn, đường Thủy-bình (Hàng áo... số 12) thì tôi thấy ít hàng

chéo-mũi, nên tôi thường hiệu ý quý-bà quý-cô ưa dùng đồ nhẹ nhàng và huê-mỹ.

Từ khi tôi mở 2 cửa tiệm ấy đến nay cũng nhờ ơn quý-bà chiếu cố cho người đồng-bang nên việc tôi rất cảm ơn, ngày nay mà trong lục-châu hiệp-hàng, lập tiệm bán đồ nữ-trang như tôi thì tôi lấy làm vui mừng cho các ông và cầu xin cho các ông cho mau thanh tựu.

Nay mới,

Minh-Thành-Hòa bán đồ Nữ-Trang

Ông Lê-văn-Vô

Là Lương-y cụ của Nhà-nước, học tại Học-đam-y-viện bên tây (Alger) đã có coi các nhà thương bên tây và Annam được 35 năm. Trị đủ chứng bệnh trong nước Nam. Ai muốn uống thuốc xin tới tại nhà ở Dakao, đường Paul-Bert số 43 ngang rạp hát của ông Đốc-phủ-Kiệt.

NHÀ IN VÀ NHÀ BÁN SÁCH J. VIẾT

59, rue d'Ormay. — Saigon

Nhà in này lập ra đã hơn 10 năm rồi, in đủ các thứ các kiểu, có lãnh in đồ tại kho sách Nhà-nước và các Sở Tham-biện. — Có đóng bìa sách đủ kiểu, rất khéo rất đẹp. — Có in đủ các thứ thiệp quan hôn tang tế, nhiều kiểu nhiều màu hoa hoặc ruy rờ, mạ vàng cũng đẹp. — Vay xin Lục-châu chư quân-tử, có cần đóng viết chỉ, hãy đến tiệm tôi, tôi đi làm mau mà tính giá lại rẻ. — Tiệm tôi cũng có bán đủ Thơ, Truyện, Sách.

LỜI RAO CẢN KIẾP

Luôn dịp tôi kính cho Lục-châu chư quý-ông rõ, nhưn tôi thấy đương thời buổi này mấy nơi rầy bãi xa chốn thị thành, ít có thấy thuốc hay, cho nên có nhiều khi người ta rui bị bệnh gấp ngặt, không biết thầy đâu mà rước cho kịp, phải bị hiểm nghèo. Nay có ông Nguyễn-tân-lương ngụ ý mà làm ra một cuốn sách hiệu là: KINH NGHỆM LƯƠNG PHƯƠNG, NƠI KHỎA CẤP CỨU, có phụ thêm nhiều tài thuốc nam, cứu cấp rất thần hiệu, đã giúp đồng ban trong cơn nguy cấp.

Vậy xin liệt-vị hảo tâm mua lấy để dành, hoặc trong xóm có ai rui bị bệnh hiểm nghèo, coi theo đó mà cứu người, ấy cũng là một đức đại hữu kim đức.

Định giá mỗi cuốn là..... 0\$50

Lục-châu quan số, như vị nào muốn mua xin có gửi thơ cho nhà in tôi, hiệu, là: J. Viêt, rue d'Ormay, Saigon.

J. VIẾT chào b